

OPLEIDING DUURZAME GEBOUWEN

BEHEER VAN OVERVERHITTING IN DE ZOMER

LENTE 2025

Warmtewinsten beperken

- ▶ Presenteren van de mogelijke oorsprong van warmtewinsten en de uitdagingen voor de beheersing ervan
- ▶ Definiëren van het begrip zonnewinsten en beschrijven van de mogelijke oplossingen om ze te beheersen
- ▶ Definiëren van het begrip interne winsten en beschrijven van de mogelijke oplossingen om ze te beheersen

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

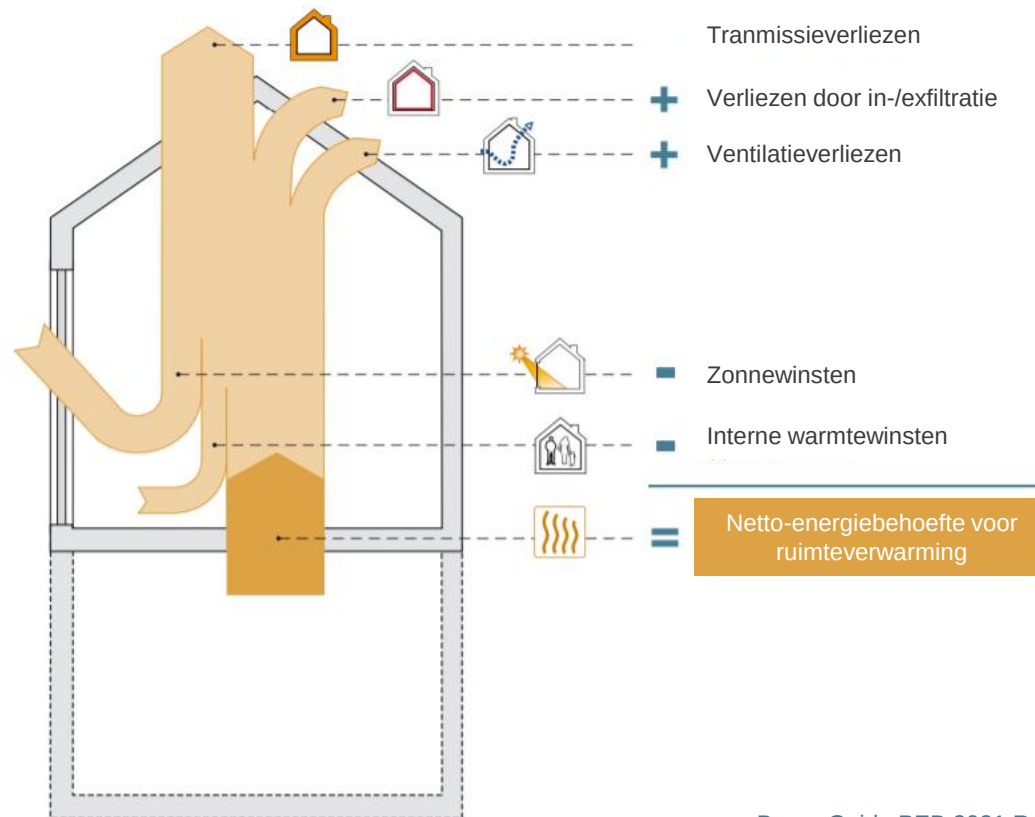
INTERNE WINSTEN

4 OORSPRONG VAN WARMTEWINSTEN

In een energiebalans worden twee types warmtewinsten in acht genomen

- Zonnewinsten
- Interne winsten = in verband met activiteit (personen en uitrustingen) in het gebouw

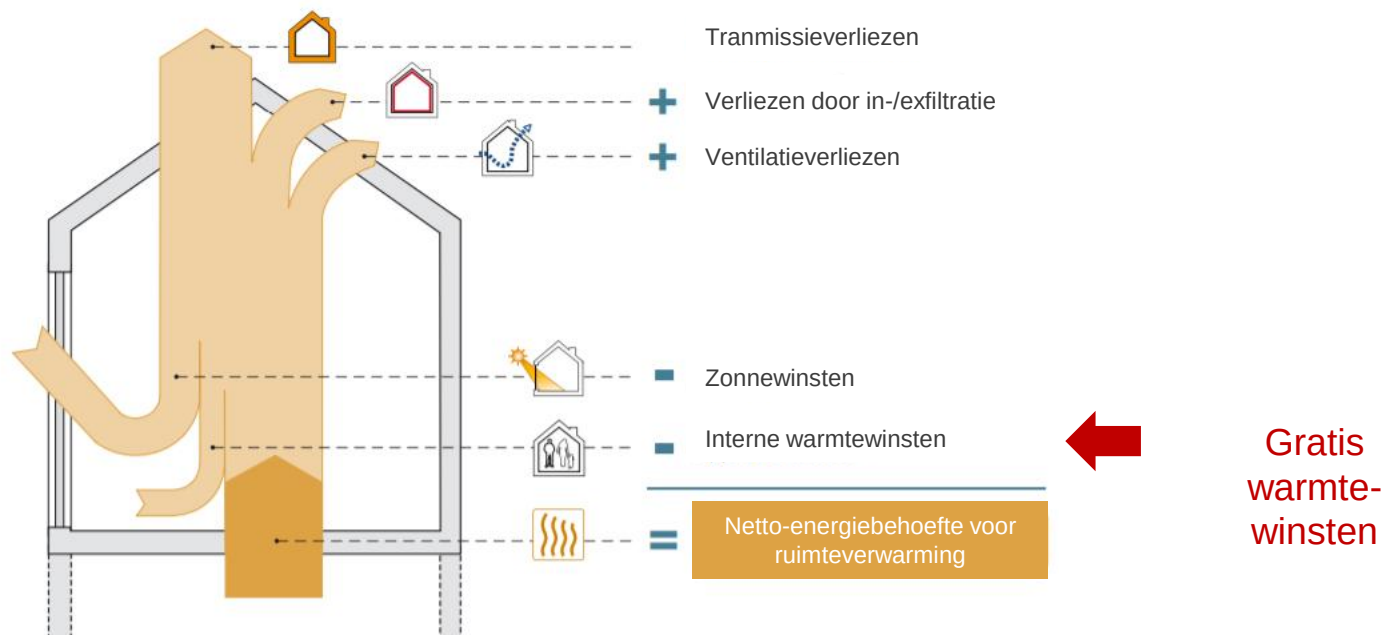

Bron : Guide PEB 2021 Région Wallonne

Situatie in het stookseizoen

- ▶ De zonnewinsten en interne winsten worden beschouwd als “gratis” warmtewinsten
- ▶ In een energiebalans compenseren ze gedeeltelijk de verliezen

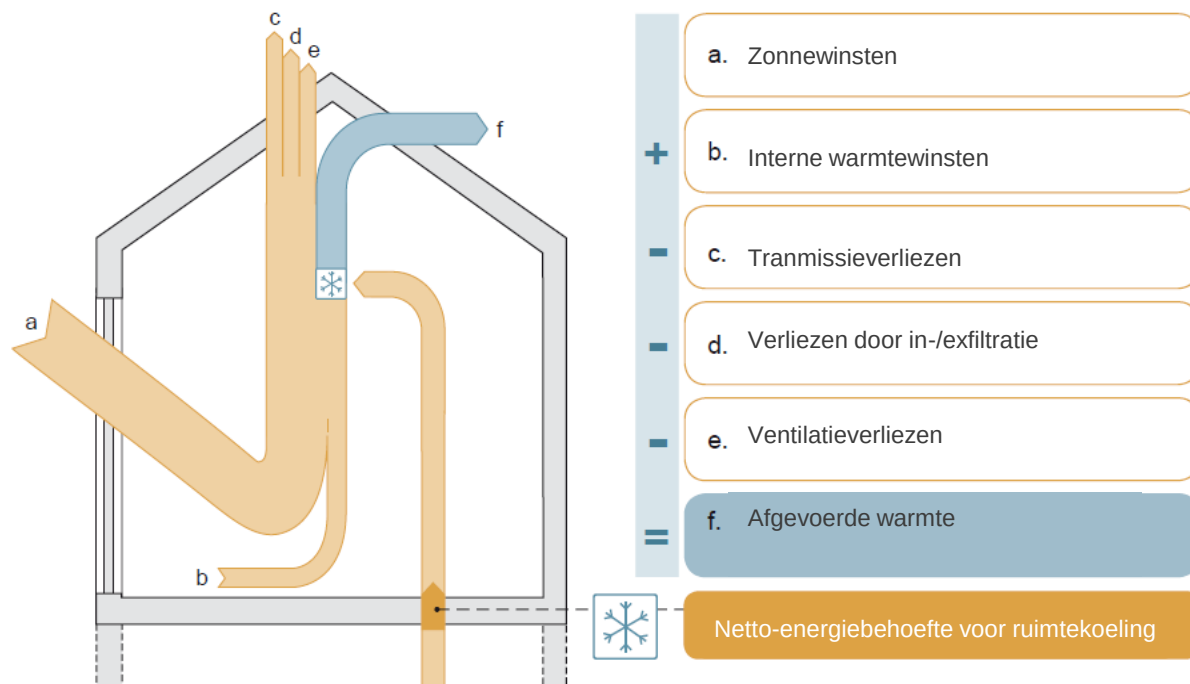

Bron : Guide PEB 2021 Région Wallonne

Situatie buiten het stookseizoen

- De zonnewinsten en interne winsten worden beschouwd als “overtollige” warmtewinsten wanneer ze groter zijn dan de behoeften
- In een energiebalans worden ze gedeeltelijk gecompenseerd door de verliezen

Bron : Guide PEB 2021 Région Wallonne

7 IN ACHT TE NEMEN PARAMETERS

Ontwerpstrategie

- ▶ Bij het ontwerp van een project dienen twee periodes in acht worden genomen, met het volgende doel:
 - **Buiten het stookseizoen** > warmtewinsten in de mate van het mogelijke beperken
 - **In het stookseizoen** > warmtewinsten bevorderen

⇒ **Oplossingen die kunnen worden aangepast overeenkomstig de seizoenen zijn optimaal**

THERMISCHE BALANS

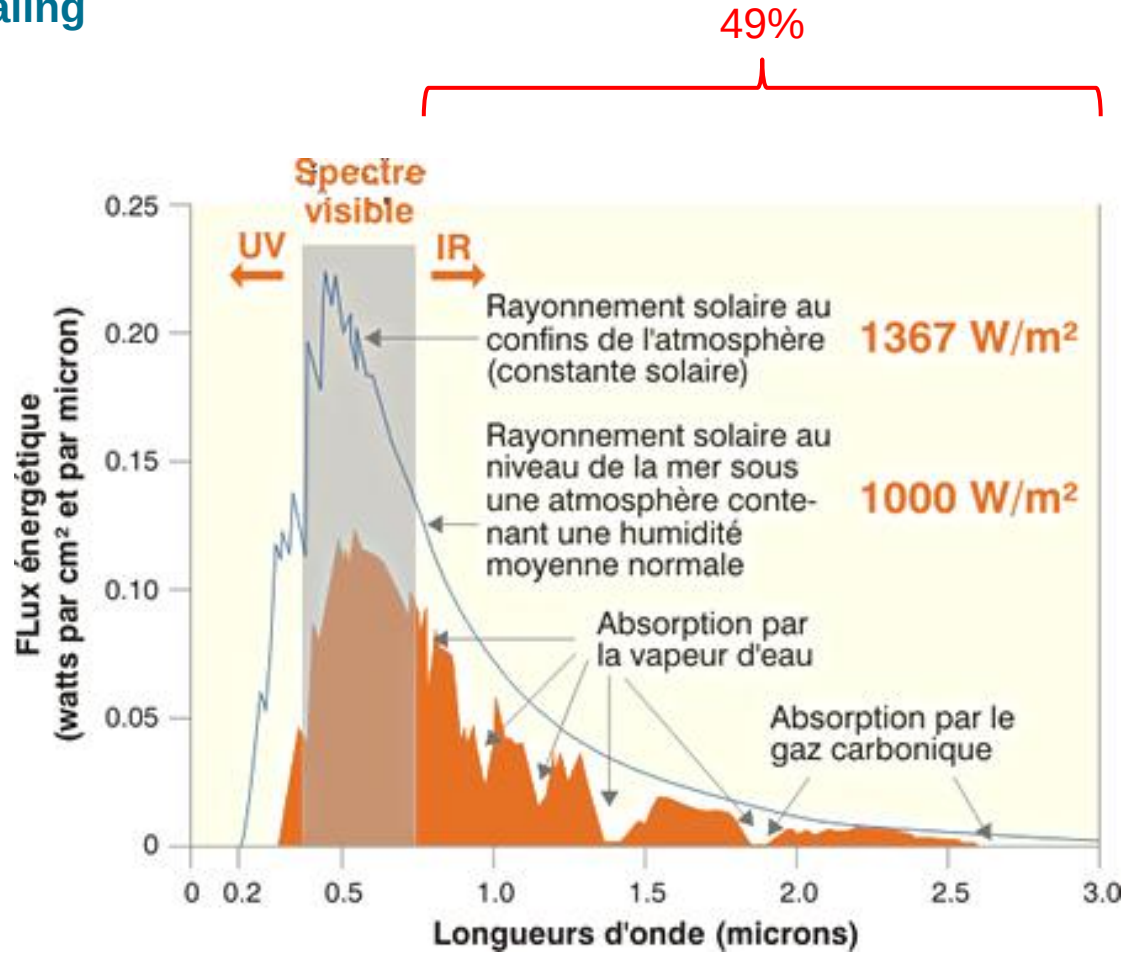
ZONNEWINSTEN

- ▶ **Inleiding**
- ▶ Opake scheidingsconstructies
- ▶ Transparante/translucide scheidingsconstructies
- ▶ Tools

INTERNE WARMTEWINSTEN

Zonnestraling

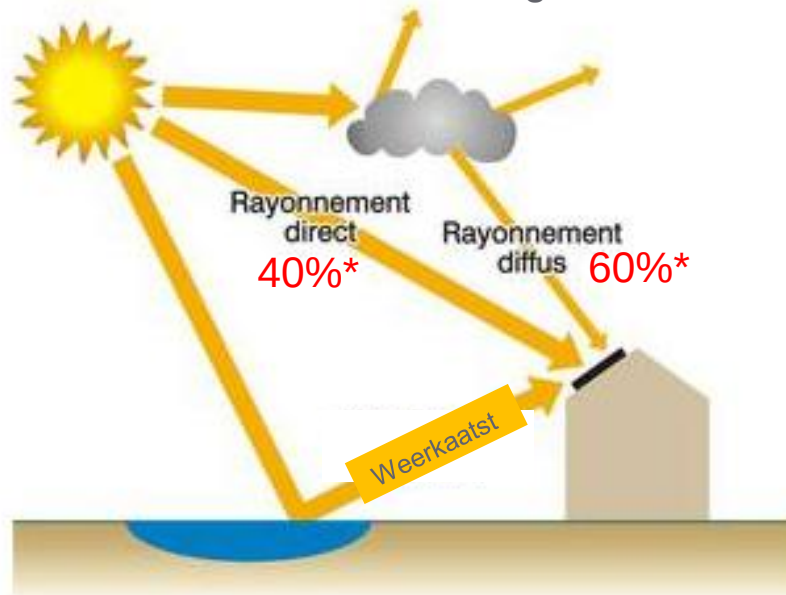

Bron : énergie+

Zonnestraling

- De zonnestraling die op een scheidingsconstructie terechtkomt, bestaat uit drie componenten:
 - Diffuse zonnestraling
 - Directe zonnestraling
 - Door de grond weerkaatste zonnestraling

Source : énergie +

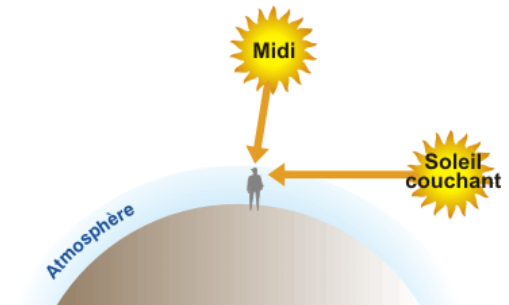
* sur base annuelle, en moyenne

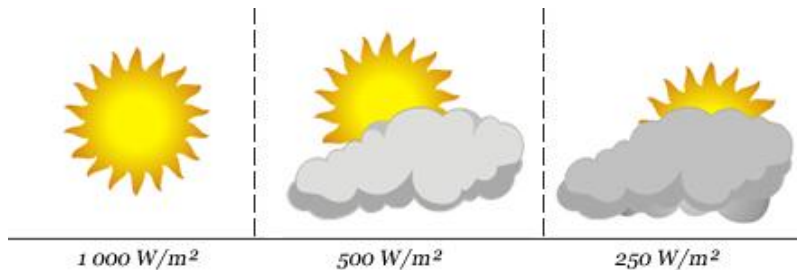
Zonnestraling

- De zonnestraling die op een oppervlak terechtkomt, varieert overeenkomstig

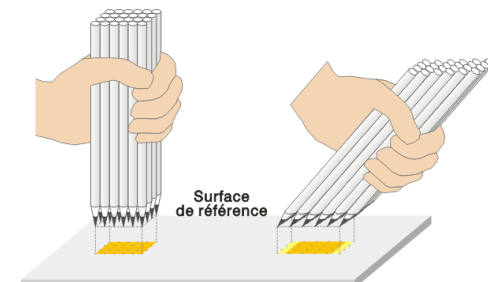
- de stand van de zon

- de bewolking (hier op het aardoppervlak voor loodrechte zonnestralen)

- de invalshoek

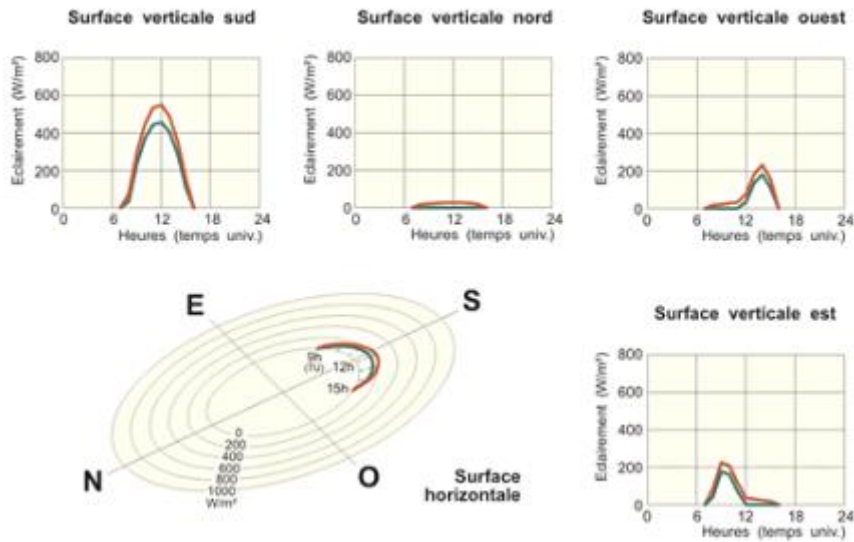

Bron: Energie+

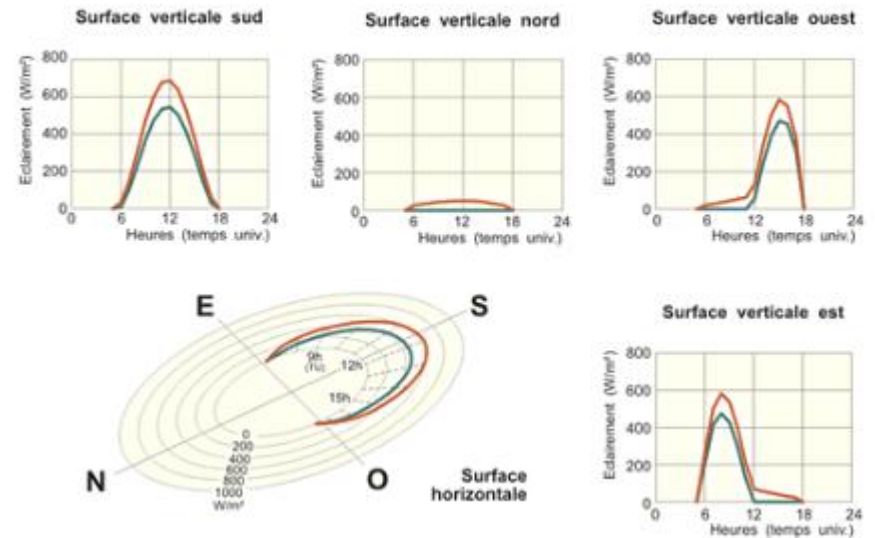

Zonnestraling

15 DECEMBRE

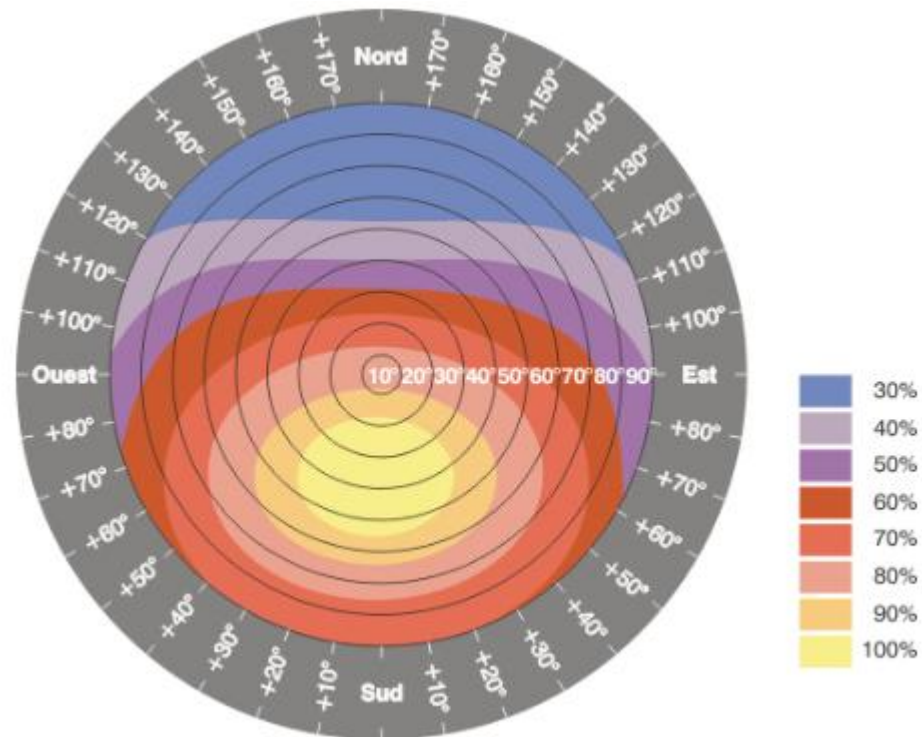
15 SEPTEMBRE

Source : énergie +

Zonnestraling (België)

Source : énergie +

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

- ▶ Inleiding
- ▶ **Transparante/translucide scheidingsconstructies**
- ▶ Opake scheidingsconstructies
- ▶ Tools

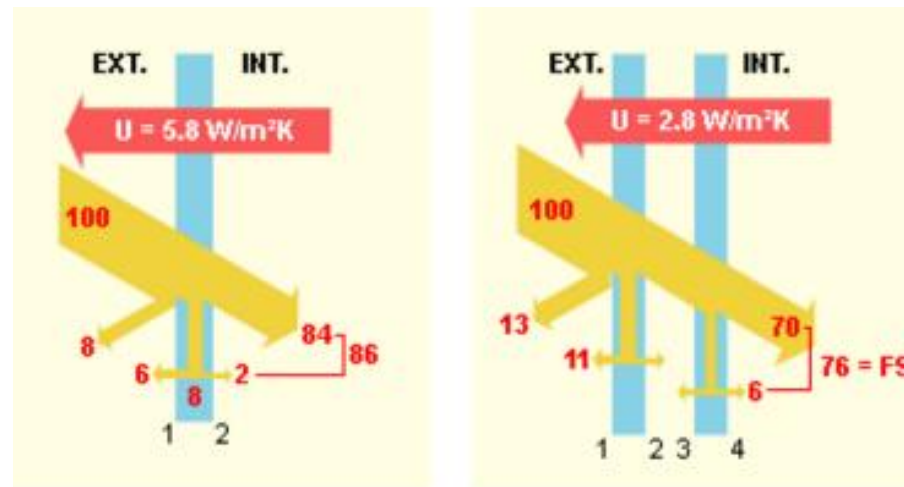
INTERNE WARMTEWINSTEN

Voornaamste kenmerken van de beglazing

► Energie

- De **zonfactor** (g, ZF) = fractie van de via de beglazing invallende zonne-energie
- De **warmtetransmissiecoëfficiënt** (U_g) > kwantificeert de overdracht van warmte door de beglazing.

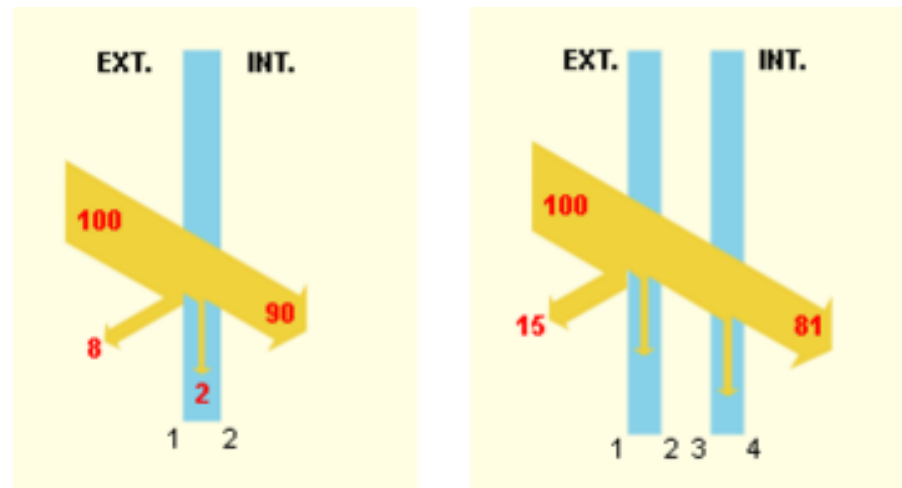
Simple vitrage et double vitrage.

Bron: EnergiePlus

Voornaamste kenmerken van de beglazing

- Licht
 - De **lichttransmissiefactor** (LT) = fractie van de zichtbare zonnestraling die door de beglazing gaat

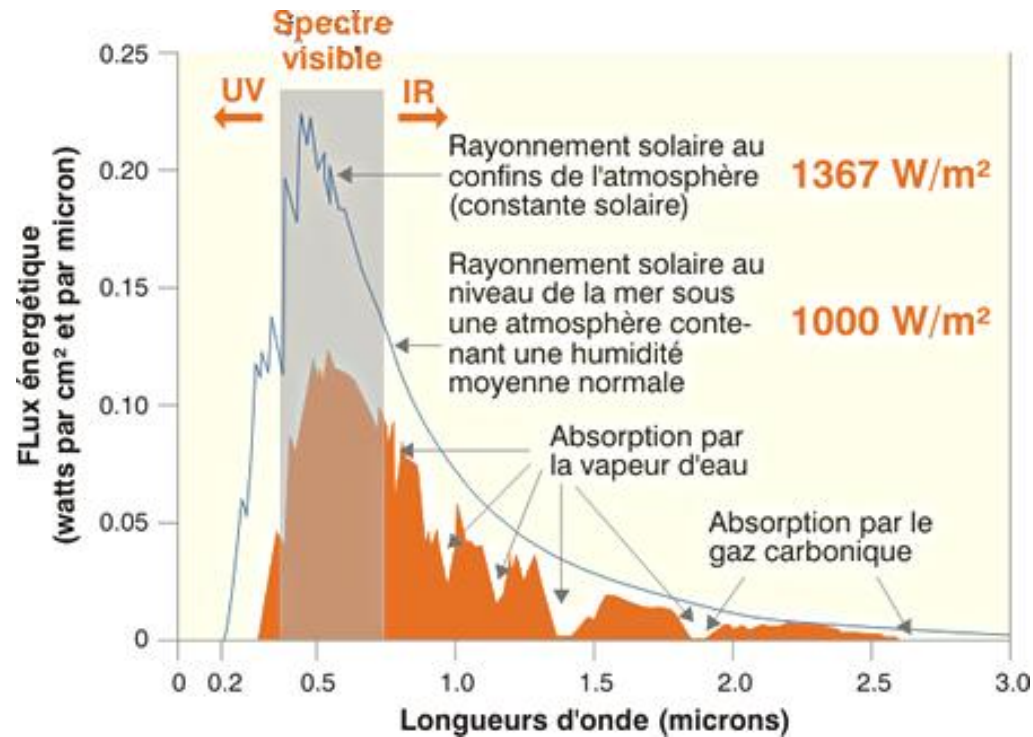
Simple vitrage, TL = 90 % et double vitrage TL = 81 %.

Bron: EnergiePlus

Broeikaseffect

- De zonnewinsten worden omgezet in thermische lasten bij doorgang door beglaasde scheidingsconstructies

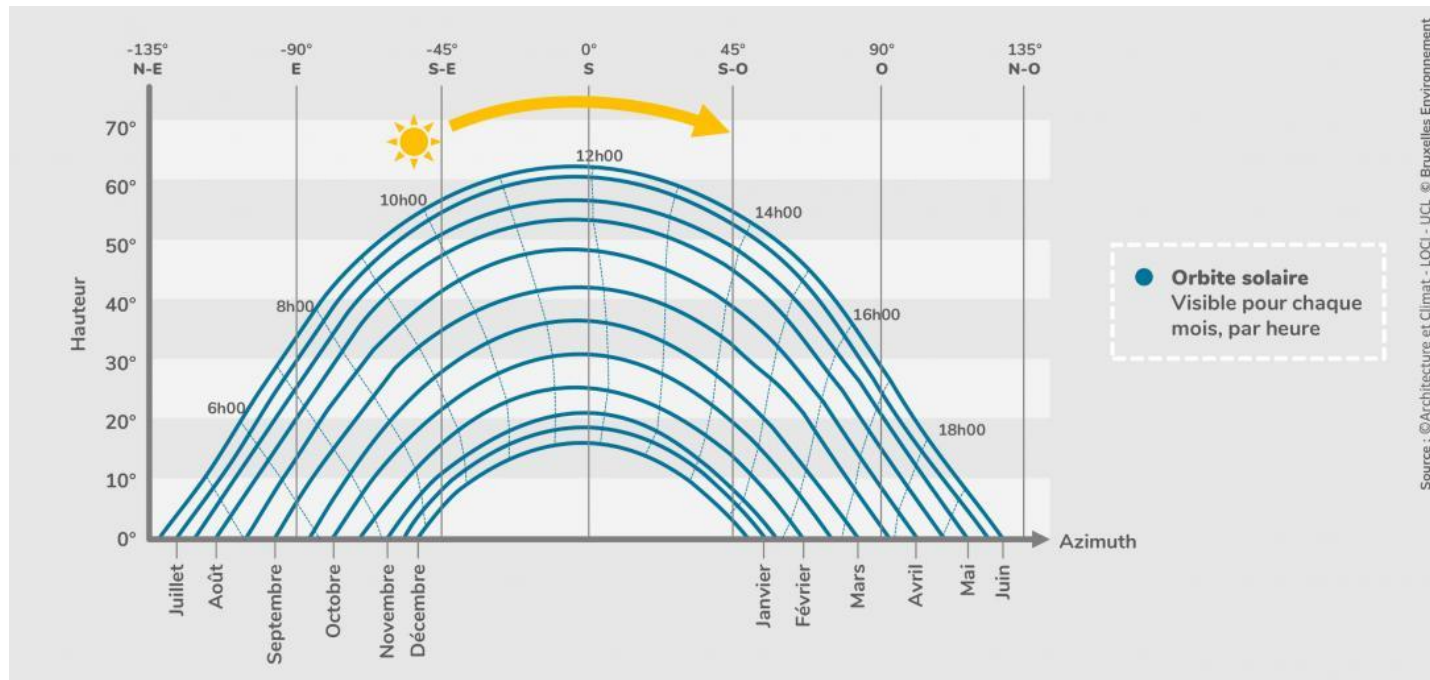

Bron: Energie+

Optimaliseren van de oriëntatie van het gebouw en de openingen

- De blootstelling aan zonlicht is afhankelijk van datum, tijdstip en oriëntatie

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

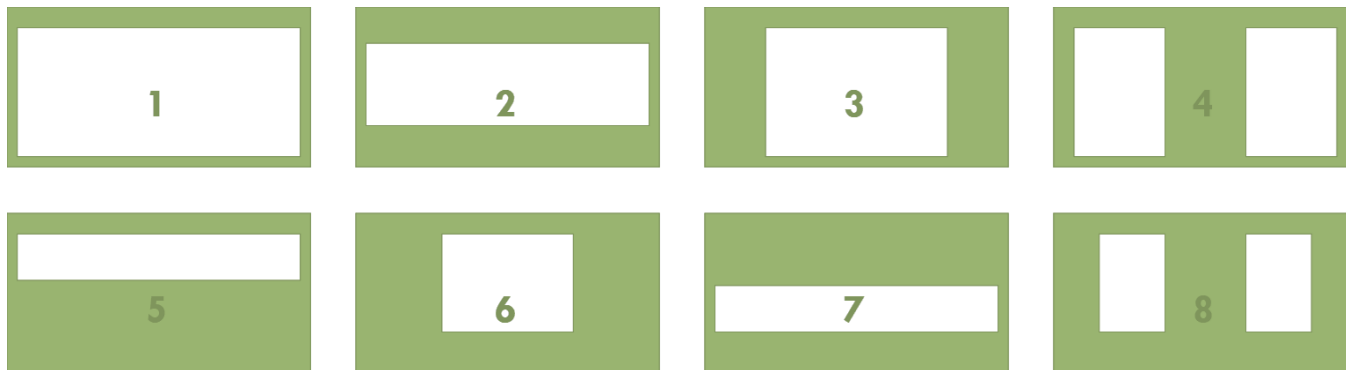

Optimaliseren van de grootte en vorm van de openingen

- Hoe kleiner de grootte van de opening,
hoe lager de warmtewinsten (zomer en winter) ...
... maar eveneens hoe minder daglichtinval.

⇒ **Houd rekening met de behoeften aan natuurlijke verlichting!**

- Onderstaande configuraties zijn gerangschikt volgens hun capaciteit om het daglicht in de betreffende ruimte te laten doordringen; de beste configuratie wordt aangeduid met (1) en de minst gunstige met (8).

Bron: écorce

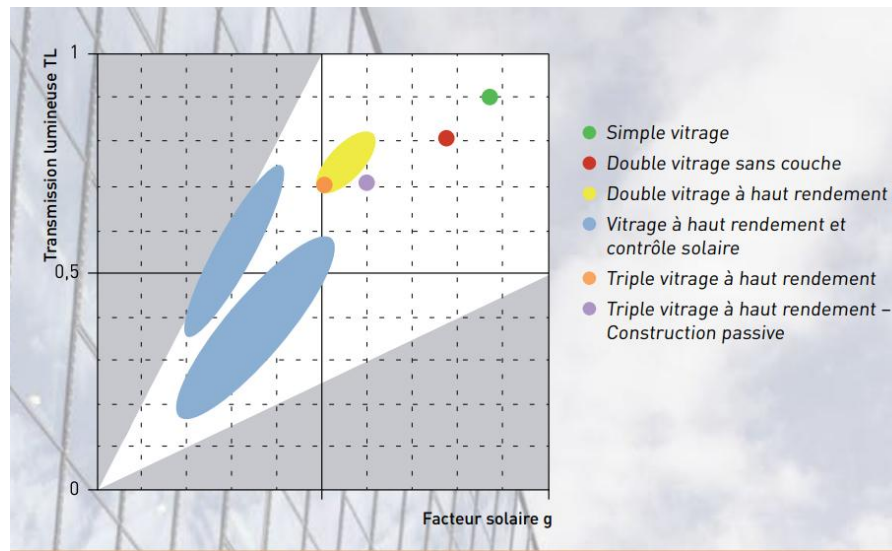

Kiezen voor een selectieve beglazing

- ▶ Voor een glasblad geldt dat wanneer de zonnefactor daalt, de lichttransmissie over het algemeen eveneens daalt - tenzij er coatings worden gebruikt... > er is veel mogelijk, maar opgelet voor de kosten!
- ▶ Permanent effect (zomer en winter)

⇒ **Houd rekening met de behoeften aan natuurlijke verlichting!**

Bron: <https://energieplus-lesite.be/concevoir/fenetres2/choisir-le-vitrage/>

Externe zonneweringen voorzien

- ▶ Welke verschillende soorten zonneweringen bestaan er?

⇒ **Brainstorming**

Externe zonneweringen voorzien

- Inrichting parallel aan de gevel
 - Jaloezie / stoffen zonnegordijn – rolluik – schuifpaneel
 - Mobiel (manueel of gemotoriseerd)
 - Effectief van oosten tot westen (over het zuiden)

Bron: Lyon confluence

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

Externe zonneweringen voorzien

- Jaloezie
 - Kwetsbaar
 - Aanpassing van de zonnewering aan het pad van de zon (via verstelbare lamellen) > zeer effectief
 - Maakt het behoud van zicht op de buitenomgeving mogelijk

Bron: écorce

Externe zonneweringen voorzien

- Stoffen zonnegordijn
 - Kwetsbaar
 - Variabele prestaties afhankelijk van kleur en weefdichtheid
 - Verschillende soorten (schermgordijn / uitschuifbaar zonnescherf of markies / markisolette)

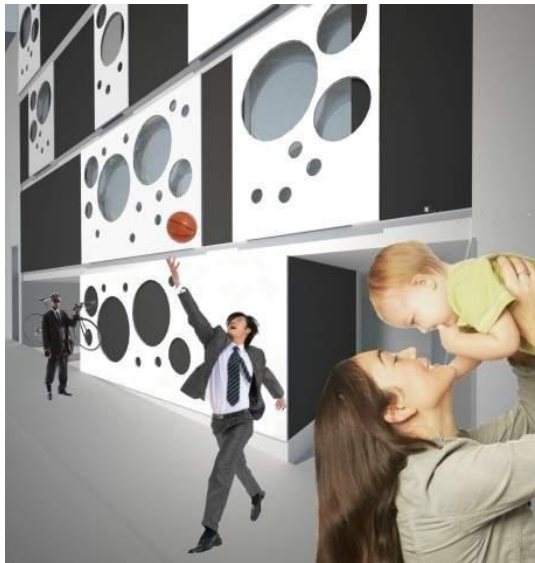

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

Externe zonneweringen voorzien

- Schuifpaneel
 - Stevig (stabiel en windbestendig)
 - Maakt het behoud van zicht op de buitenomgeving mogelijk

Kinderdagverblijf Sint-Franciscusstraat

Bron: Yvan Glavie

Externe zonneweringen voorzien

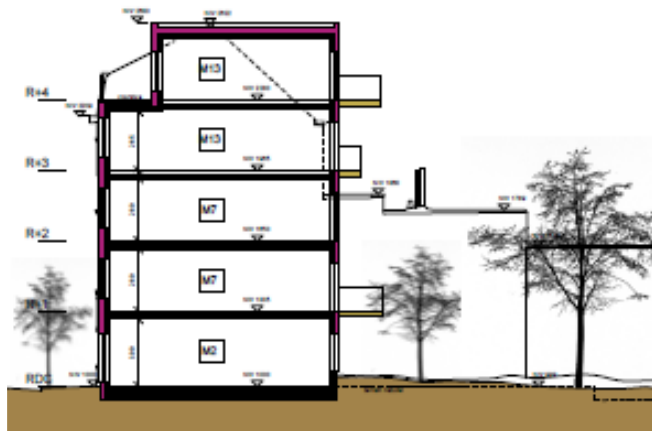
- Inrichting dwars op de gevel – horizontaal of schuin
 - Kap – overkraging – luifel – balkon – zonneraster – diepe neg
 - Vast
 - Effectief van oosten tot westen (over het zuiden) – beschermt alleen tegen directe zonnestraling

017

016

017

016

Bron: STEKKE + FRAAS

Externe zonneweringen voorzien

- Kap – overkraging – luifel – balkon – zonneraster – diepe neg
- Stevig (stabiel en windbestendig)
- Maakt het behoud van zicht op de buitenomgeving mogelijk
- Afmetingen moeten op de afmetingen van de openingen worden afgestemd

Bron: Vitor Pinto / unsplash.com

Bron: Littleha / wikimedia.org

Externe zonneweringen voorzien

► Inrichting dwars op de gevel – horizontaal of schuin

- Knikarmscherm
- Mobiel (manueel of gemotoriseerd)
- Effectief van oosten tot westen (over het zuiden) – beschermt alleen tegen directe zonnestraling

Bron: Ryan Jvr / unsplash.com

Externe zonneweringen voorzien

► Inrichting dwars op de gevel – verticaal

- Zonnerasters – rolluiken – diepe neggen
- Vast of mobiel (manueel of gemotoriseerd)
- Effectief van oosten tot westen – beschermt alleen tegen directe zonnestraling

Bron: Samuel Mel'uch / unsplash.com

Bron: Lyon confluence

Externe zonneweringen voorzien

- Zonnerasters – rolluiken – diepe neggen
 - Stevig (stabiel en windbestendig)
 - Maakt het behoud van zicht op de buitenomgeving mogelijk
 - Afmetingen moeten op de afmetingen van de openingen worden afgestemd

Bron: Lyon confluence

Bron: écorce

Geïntegreerde zonneweringen voorzien

► Inrichting parallel aan de gevel

- Jaloezie of scherm tussen twee glasbladen
 - Mobiel (manueel of gemotoriseerd)
 - Effectief van oosten tot westen – maar minder effectief dan een externe zonnewering
-
- Eenvoudig te integreren systeem bij renovatie
 - Kwetsbaar, maar langs binnen en buiten beschermd door een glasblad
 - Complexe herstelling (beperkte toegankelijkheid)

Interne zonneweringen voorzien?

Interne zonneweringen zijn geen effectief middel voor het bestrijden van oververhitting

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Laat ons samen een samenvatting geven, met focus op de beheersing van zonnewinsten!

	O	ZO	Z	ZW	W
Inrichting parallel aan de gevel					
Inrichting dwars op de gevel - horizontaal of schuin					
Inrichting dwars op de gevel - verticaal					

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Laat ons samen een samenvatting geven, met focus op de beheersing van zonnewinsten!

	O	ZO	Z	ZW	W
Inrichting parallel aan de gevel	x	x	x	x	x
Inrichting dwars op de gevel - horizontaal of schuin		x	x	x	
Inrichting dwars op de gevel - verticaal	x				x

⇒ **Geldig voor externe en geïntegreerde bescherming!**

⇒ **Voor loodrechte apparaten is de geometrie bepalend voor de effectiviteit!**

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- ▶ Vergelijkende tabel afkomstig van de Gids Duurzame Gebouwen (<https://www.gidsduurzamegebouwen.brussels/>)
 - Vergeleken inrichtingen
 - Interne / geïntegreerde / externe zonnewering
 - Omgeving

- Legenda

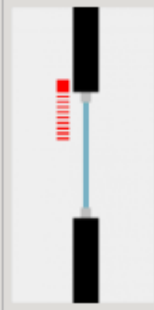
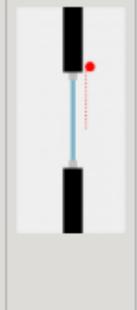
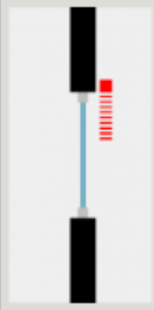
	Negatief impact	Neutraal impact	Positief impact
Aanzienlijke	XXX	● ● ●	✓✓✓
Matige	XX	● ●	✓✓
Geringe	X	●	✓
Niet van toepassing	-		

Bron : [Gids duurzame gebouwen](https://www.gidsduurzamegebouwen.brussels/)

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Vergelijkende tabel uit de Gids Duurzame Gebouwen

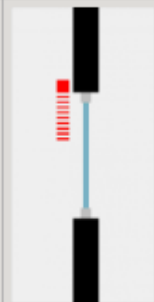
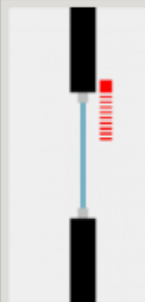
	Interne zonnewering			Geïntegreerde zonnewering		Externe zonnewering			Omgeving		
	Rolgordijn	Lattengordijn	Kleeffolies	Lattengordijn	Zonwerende beglazing	Vast	Rolgordijn	Lattengordijn	Bufferruimte	Natuurlijke bescherming	Directe omgeving
											
Milieuaspecten											
Efficiëntie tegen oververhitting	✓	✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Grijze energiekosten	XX	XX	XX	XX	X	XXX	XX	XX	XXX	X	-

Bron : [Gids duurzame gebouwen](#)

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Vergelijkende tabel uit de Gids Duurzame Gebouwen

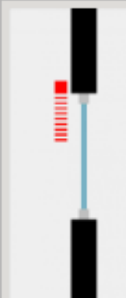
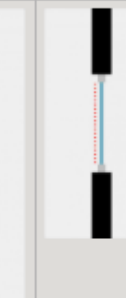
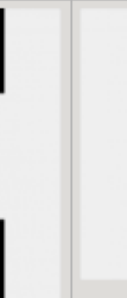
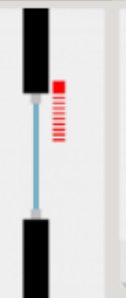
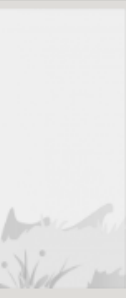
	Interne zonnewering			Geïntegreerde zonnewering		Externe zonnewering			Omgeving		
	Rolgordijn	Lattengordijn	Kleeffolies	Lattengordijn	Zonwerende beglazing	Vast	Rolgordijn	Lattengordijn	Bufferruimte	Natuurlijke bescherming	Directe omgeving
											
Economische aspecten											
Investeringskosten	X	X	X	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	X	-
Werkingskosten	XX	XX	X	X	X	XX	XXX	XXX	X	X	-

Bron : [Gids duurzame gebouwen](#)

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Vergelijkende tabel uit de Gids Duurzame Gebouwen

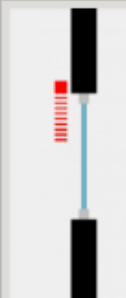
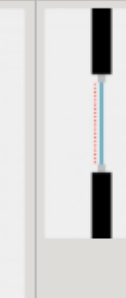
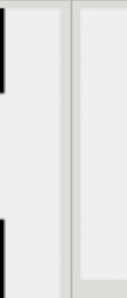
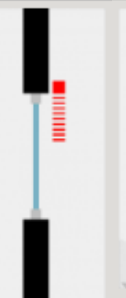
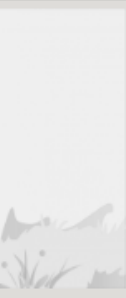
	Interne zonnewering			Geïntegreerde zonnewering		Externe zonnewering			Omgeving		
	Rolgordijn	Lattengordijn	Kleeffolies	Lattengordijn	Zonwerende beglazing	Vast	Rolgordijn	Lattengordijn	Bufferruimte	Natuurlijke bescherming	Directe omgeving
											
Sociaal-culturele aspecten											
Esthetiek	●	●	●	●	●	●●●	●	●	●●●	●●●	-
Beheersing van de opaciteit	✓✓	✓✓✓	✓	✓✓✓	✓	✓	✓✓	✓✓✓	✓	✓	-
Bescherming van het zicht van buiten	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓	✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	✓

Bron : [Gids duurzame gebouwen](#)

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Vergelijkende tabel uit de Gids Duurzame Gebouwen

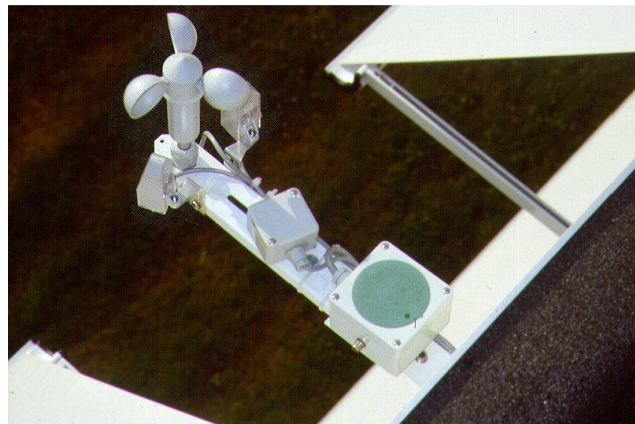
	Interne zonnewering			Geïntegreerde zonnewering		Externe zonnewering				Omgeving	
	Rolgordijn	Lattengordijn	Kleeffolies	Lattengordijn	Zonwerende beglazing	Vast	Rolgordijn	Lattengordijn	Bufferruimte	Natuurlijke bescherming	Directe omgeving
											
Efficiëntie tegen verblinding	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓✓	✓	✓✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓	✓
Gunstig voor natuurlijk licht	✓✓	✓✓✓	✓	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓✓	✓✓✓	✓	✓✓	✓✓

Bron : [Gids duurzame gebouwen](#)

Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- ▶ Andere criteria (niet opgenomen in de tabel)
 - Mogelijkheid tot regeling
 - VAST > geen regeling mogelijk
 - MOBIEL > regeling mogelijk (door menselijk ingrijpen: manueel of indien gemotoriseerd door verbinding met een weerstation)
 - Architecturale integratie
 - Stevigheid

WEERSTATION

- Automatisch beheer overeenkomstig bezonning
- Bescherming bij te harde wind

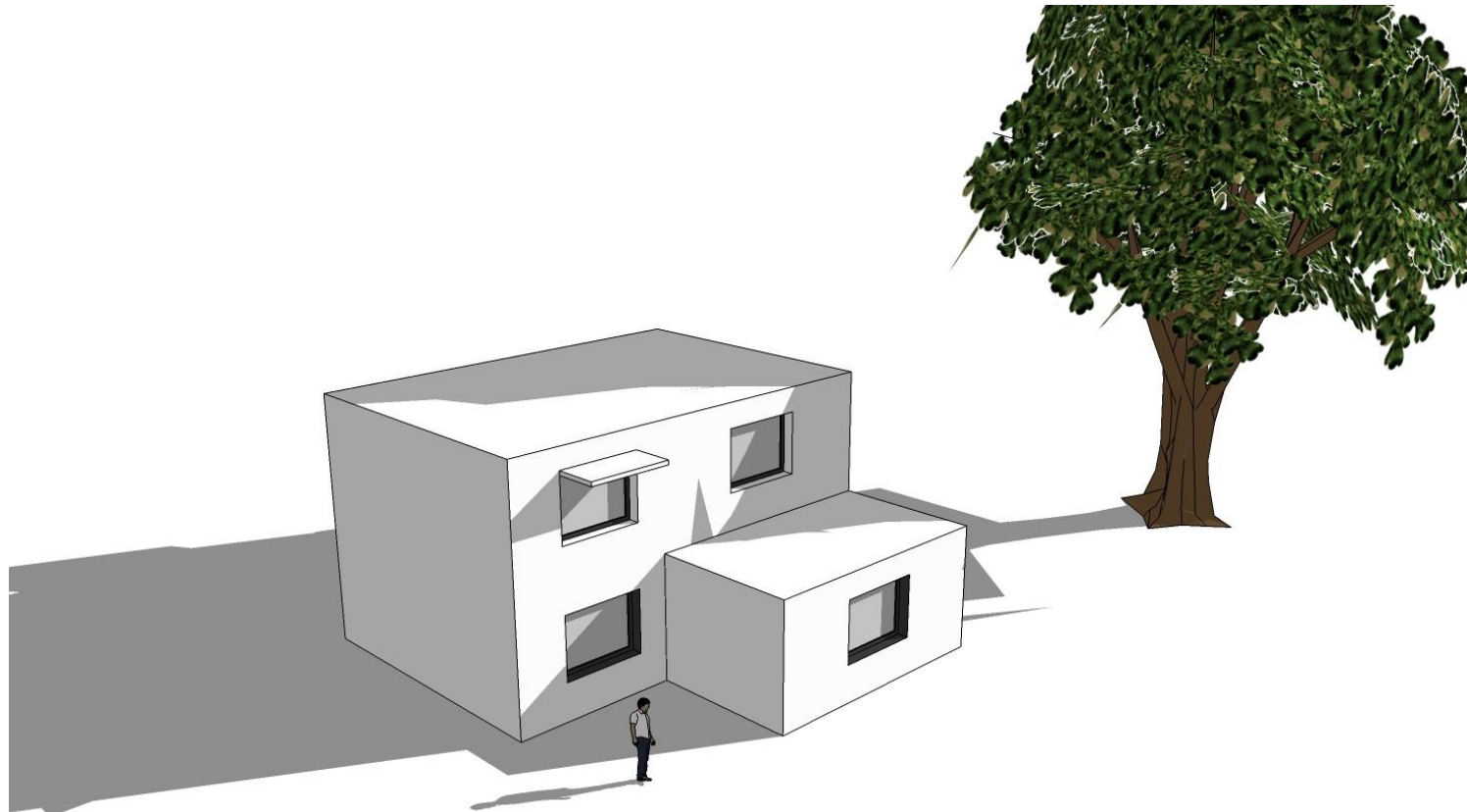
Hoe de passende zonneweringen kiezen?

- Meer informatie over de verschillende mogelijke inrichtingen is te vinden in de [Gids Duurzame Gebouwen](#)

Profiteren van de omliggende schaduwbronnen

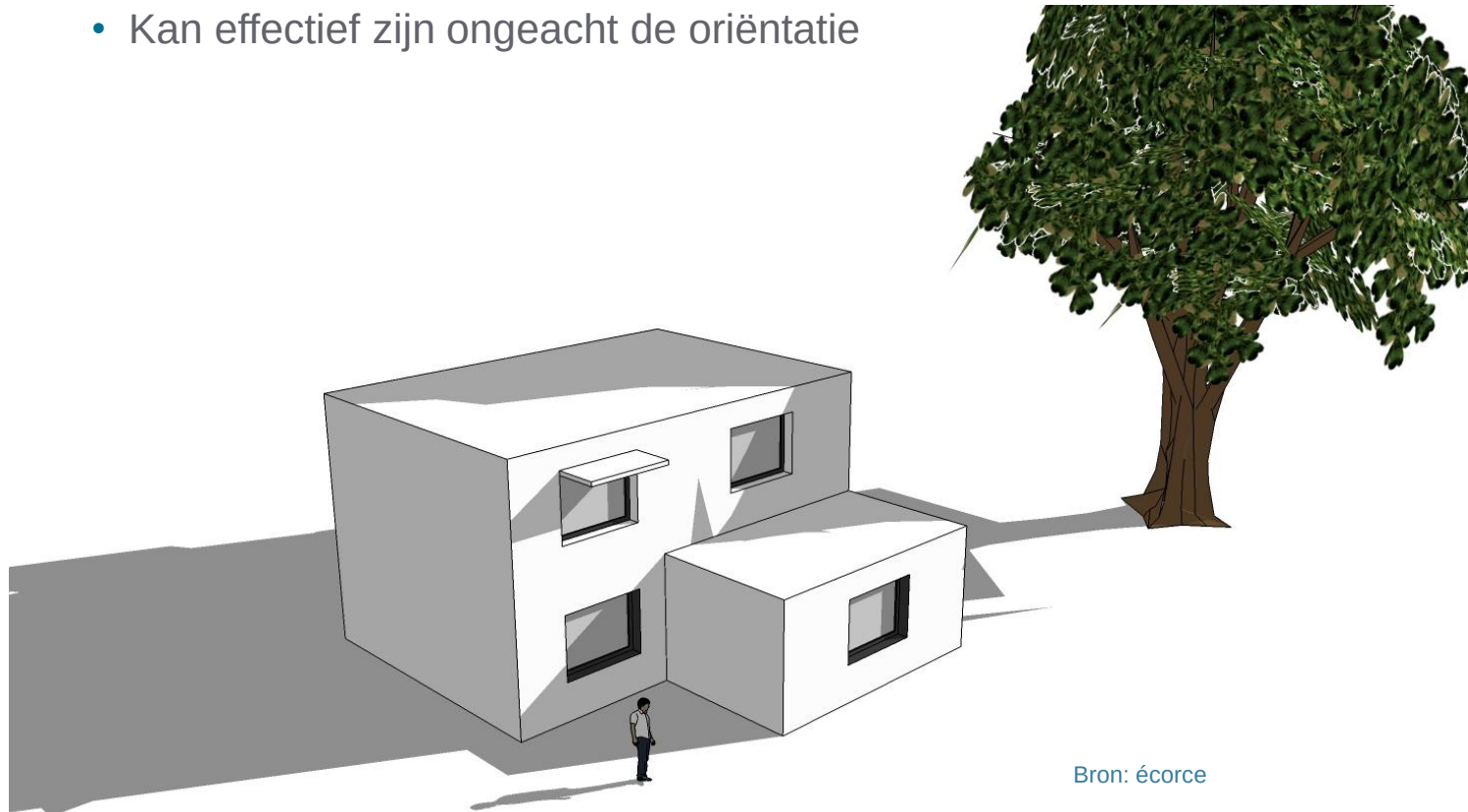
- ▶ Gebouw
 - Vast
 - Kan effectief zijn ongeacht de oriëntatie

Profiteren van de omliggende schaduwbronnen

► Vegetatie

- Bomen – haag – klimplanten
- Niet-permanent effect (overeenkomstig seizoenen of tijdstip)
- Kan effectief zijn ongeacht de oriëntatie

Bron: écorce

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

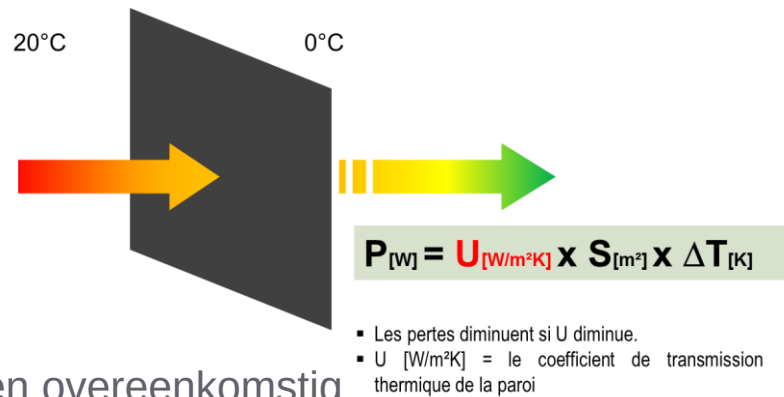
- ▶ Inleiding
- ▶ Transparante/translucide scheidingsconstructies
- ▶ **Opake scheidingsconstructies**
- ▶ Tools

INTERNE WARMTEWINSTEN

Warmteoverdracht door een scheidingsconstructie

- ▶ Warmteoverdracht is mogelijk in beide richtingen
 - van binnen naar buiten (winter)
 - van buiten naar binnen (zomer)

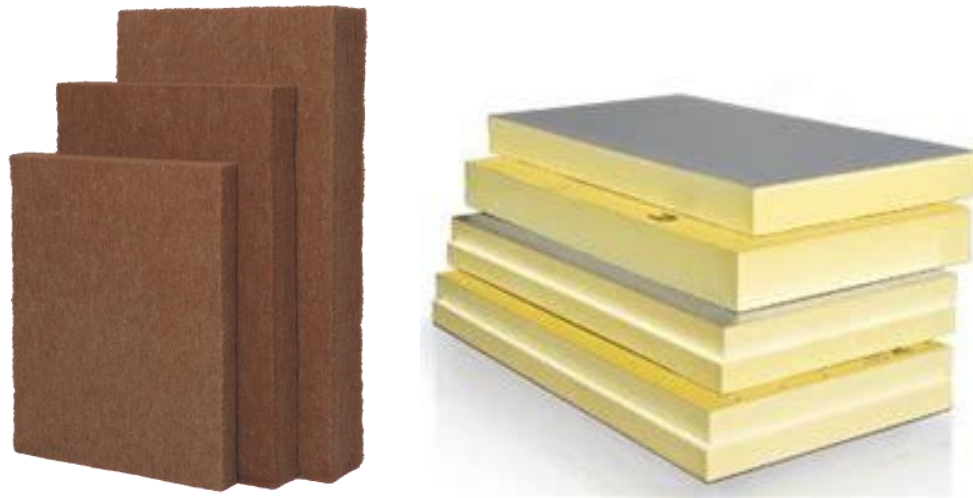

- ▶ Dit kan variëren overeenkomstig
 - de thermische prestatie van de scheidingsconstructie
 - het temperatuurverschil tussen buiten en binnen
- ▶ P [W] drukt de verliezen uit (die eveneens variëren overeenkomstig de oppervlakte)

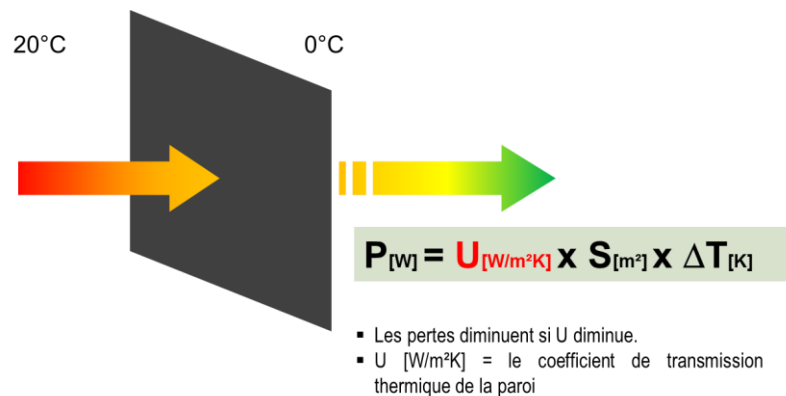
Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingstructuur te isoleren

- ▶ Als U afneemt > neemt P af (door vermindering van de warmteoverdracht)

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- ▶ Als ΔT afneemt > neemt P af (door vermindering van de warmteoverdracht)

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- De scheidingsconstructie vergroenen

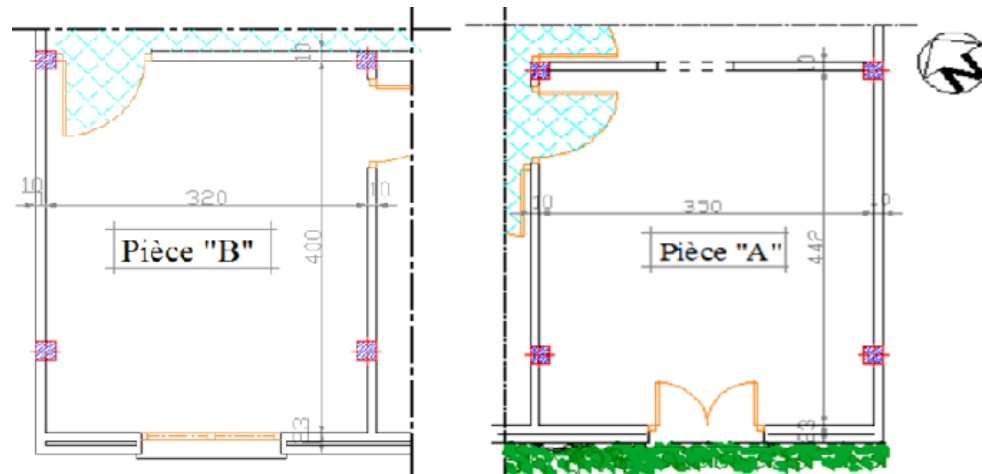

Bron: www.flickr.com

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- ▶ De scheidingsconstructie vergroenen > **resultaten van een casestudy***
 - Analyse van het thermische gedrag van de buitenwanden van twee ruimten (A en B) tijdens een ongunstige zomerperiode.
 - Buitenwand **ruimte A** bedekt met klimplanten
 - Buitenwand **ruimte B** blootgesteld aan zonnestraling

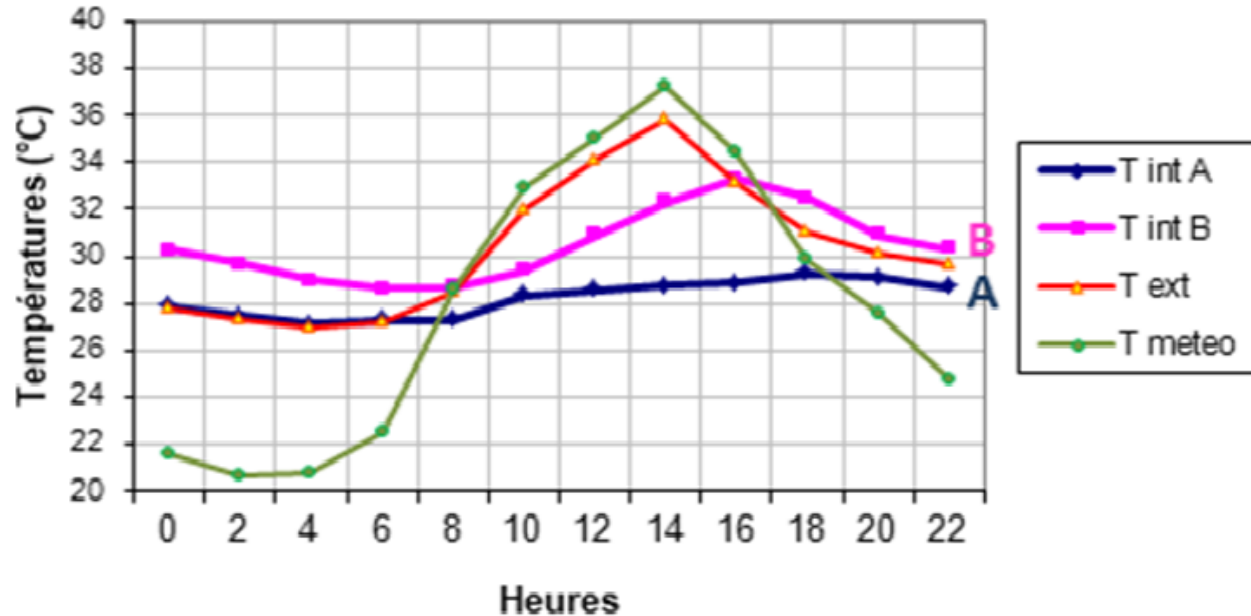
* Benhalilou Karima, Abdou Saliha, 2010, Evaluation des transferts thermiques à travers la paroi végétalisée

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- De scheidingsconstructie vergroenen > **resultaten van een casestudy***

Variatie van de **lucht**temperaturen

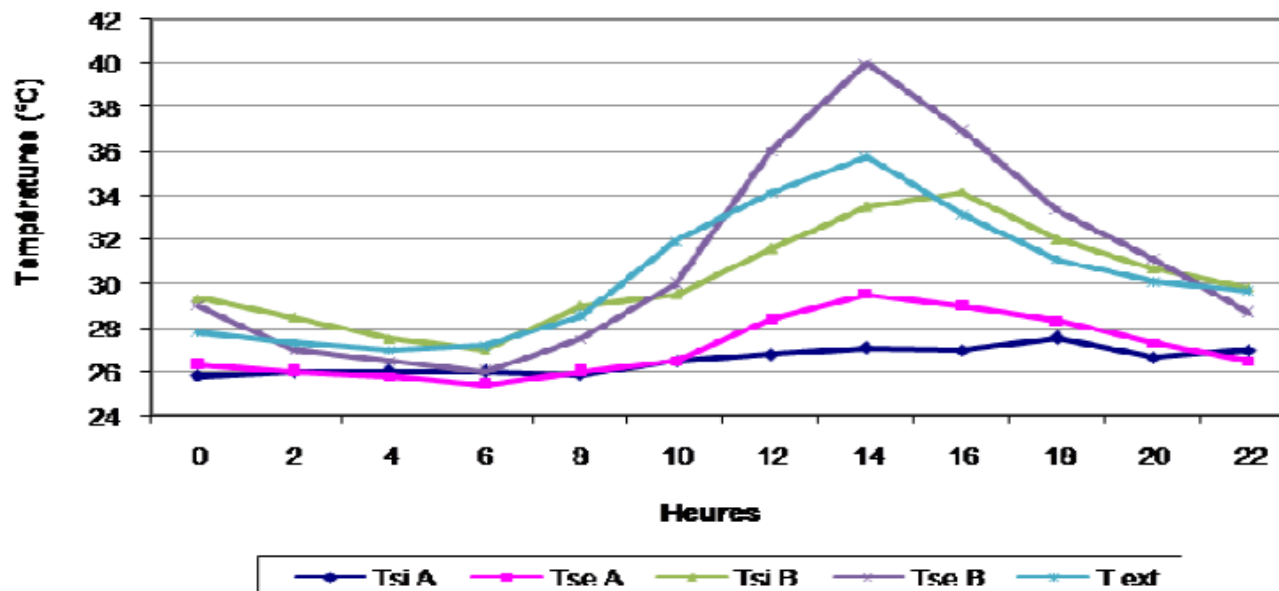
⇒ Ruimte A heeft een beter thermisch gedrag (minder hoge temperaturen)

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- De scheidingsconstructie vergroenen > resultaten van een casestudy*

Variatie van de oppervlakte temperaturen

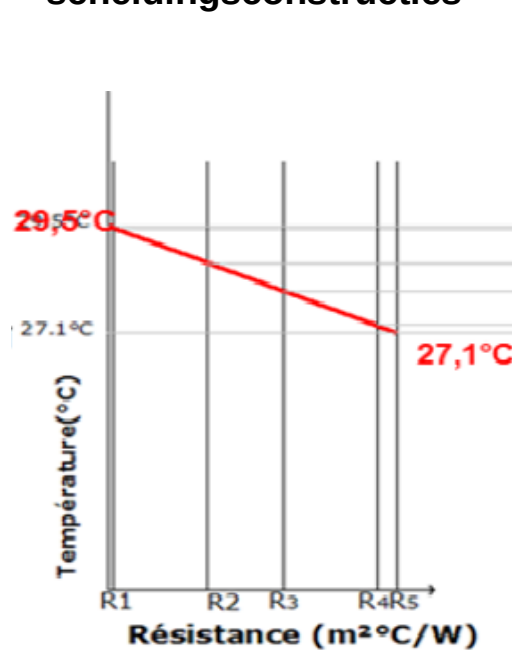
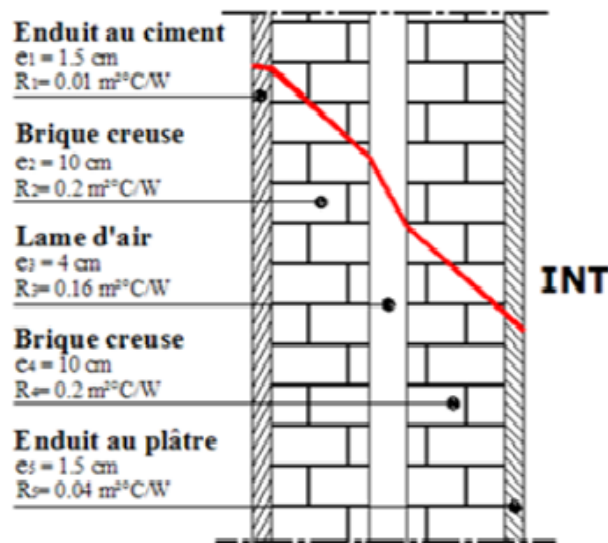
⇒ De oppervlaktetemperaturen van ruimte A zijn minder hoog

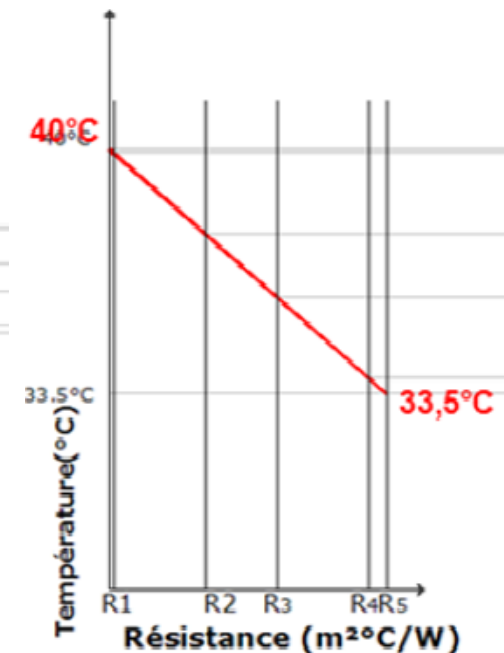
Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- De scheidingsconstructie vergroenen > **resultaten van een casestudy***

Tracé van de thermische gradiënt van beide scheidingsconstructies

Ruimte A

Ruimte B

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- De scheidingsconstructie vergroenen > **resultaten van een casestudy*** > CONCLUSIES

⇒ **Vergroende gevel = effectieve strategie voor passieve koeling**

⇒ **Vermindering van de oppervlaktetemperaturen (binnen en buiten) en van de luchttemperaturen**

- De simulaties worden uitgevoerd voor een niet-geïsoleerde buitenwand > de conclusies zouden minder gunstig zijn als de scheidingsconstructie ... geïsoleerd zou zijn!

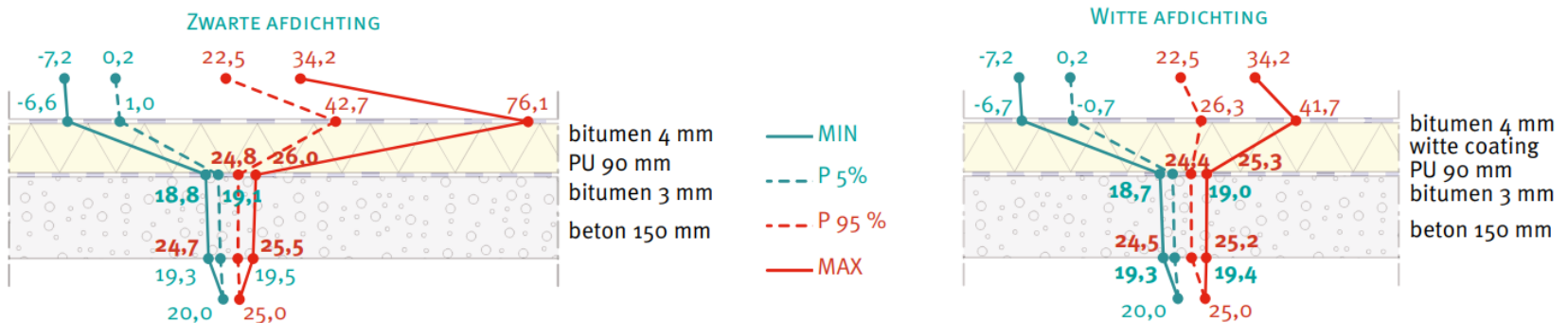
⇒ **De vergroening van een scheidingsconstructie kan de isolatie van het dak niet vervangen!**

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

► Andere oplossingen

- Aanbrengen van een gevelbekleding voor een geventileerde luchtpouw
- Kiezen voor een gevelbekleding met lichte kleur

Afb. 13 Thermische simulaties uitgevoerd op twee identieke dakopbouwen met een afdichting met een verschillende kleur.

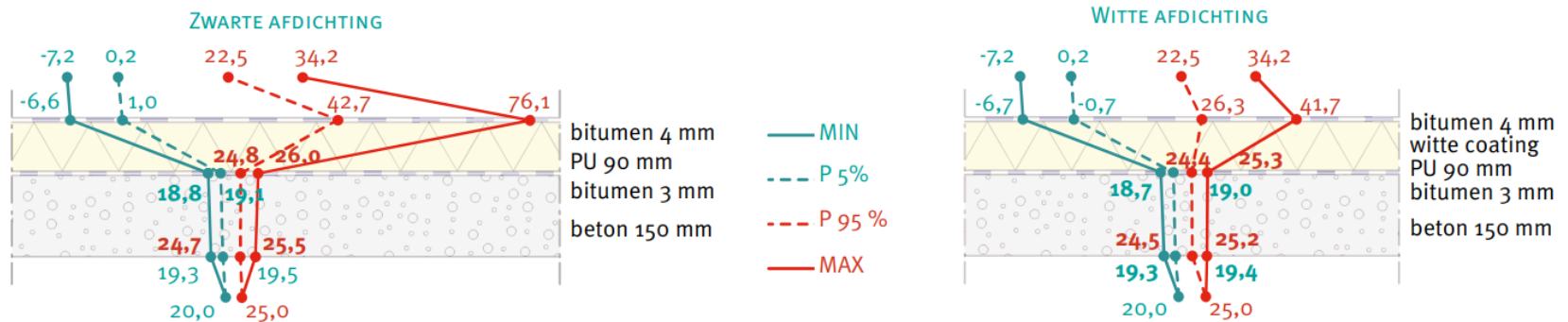
Bron: [Buildwise](#) (TV 280)

⇒ Wanneer het dak geïsoleerd is, zijn aan de binnenzijde van het dak, de bereikte temperaturen in beide voorbeelden dezelfde!

Beperken van de warmteoverdracht door de scheidingsconstructie te beschermen tegen invallende zonnestraling

- Wat met de buitenzijde?

Afb. 13 Thermische simulaties uitgevoerd op twee identieke dakopbouwen met een afdichting met een verschillende kleur.

Bron: [Buildwise](#) (TV 280)

- ⇒ Aan de buitenzijde van het dak, zijn de bereikte temperaturen sterk verschillend
- ⇒ Dit kan een positieve bijdrage leveren aan het verminderen van het hitte-eilandeffect in stedelijke centra! > Oplossing om warmtewinsten te beperken!

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

- ▶ Inleiding
- ▶ Transparante/translucide scheidingsconstructies
- ▶ Opake scheidingsconstructies
- ▶ **Tools**

INTERNE WARMTEWINSTEN

Enkele nuttige tools

- ▶ <https://susdesign.com/>
> diverse tools voor de dimensionering van verschillende soorten vaste zonneweringen
- ▶ <https://www.sketchup.com/>
> weergave van de beschaduwing overeenkomstig het tijdstip
- ▶ <https://sourceforge.net/projects/carnaval/>
> software voor de weergave van slagschaduwen op het terrein overeenkomstig de geografische coördinaten
- ▶ Er is tevens nog andere betalende software verkrijgbaar

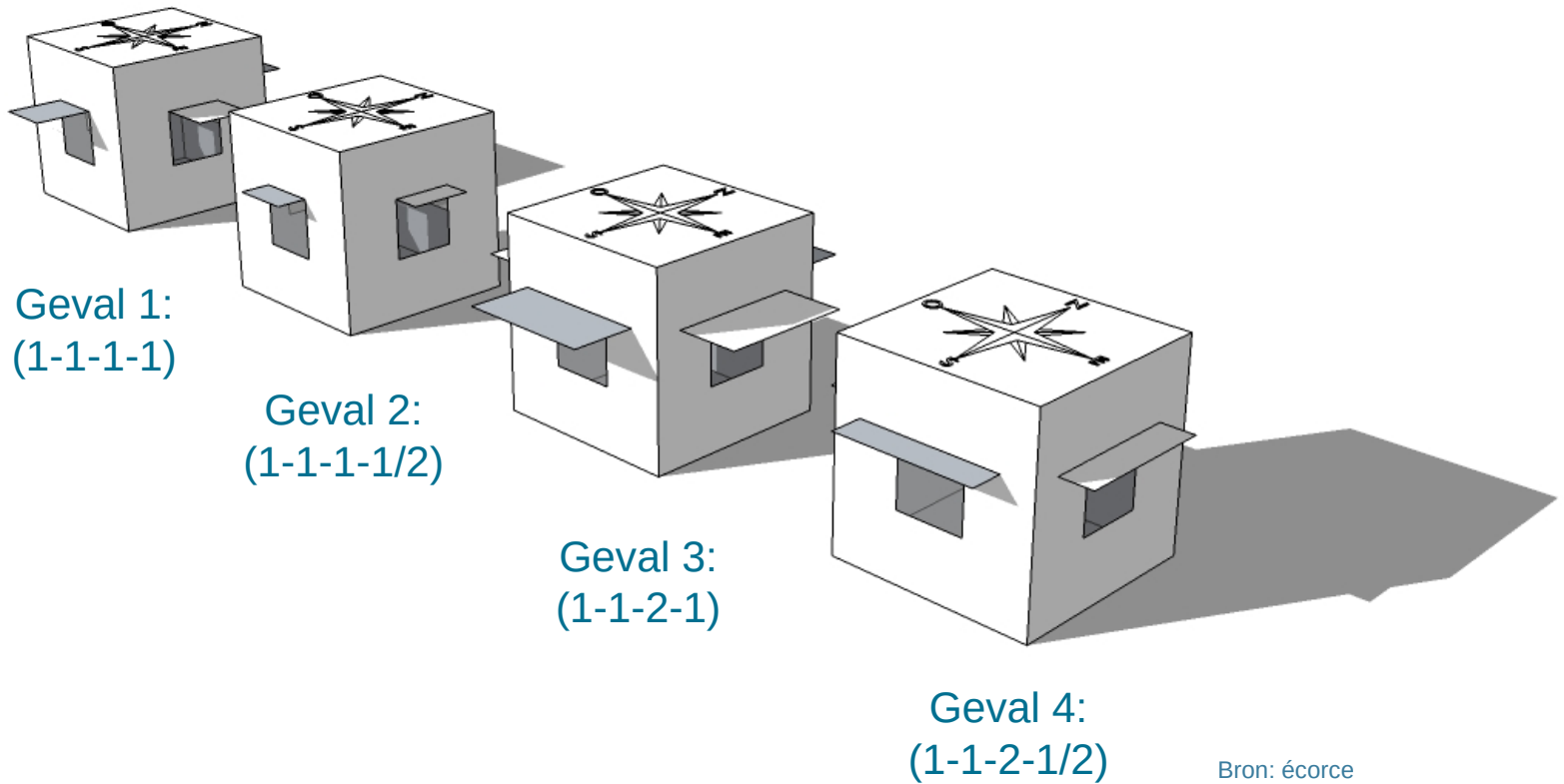

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

- ▶ Doel: voorzien van beschaduwing alleen wanneer nodig (tijdstip, seizoen, oriëntatie)
- ▶ In de praktijk: er moet altijd een compromis worden gesloten
- ▶ Vaste zonneweringen zijn niet erg effectief tegen diffuse zonnestraling (overheersend in België).

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

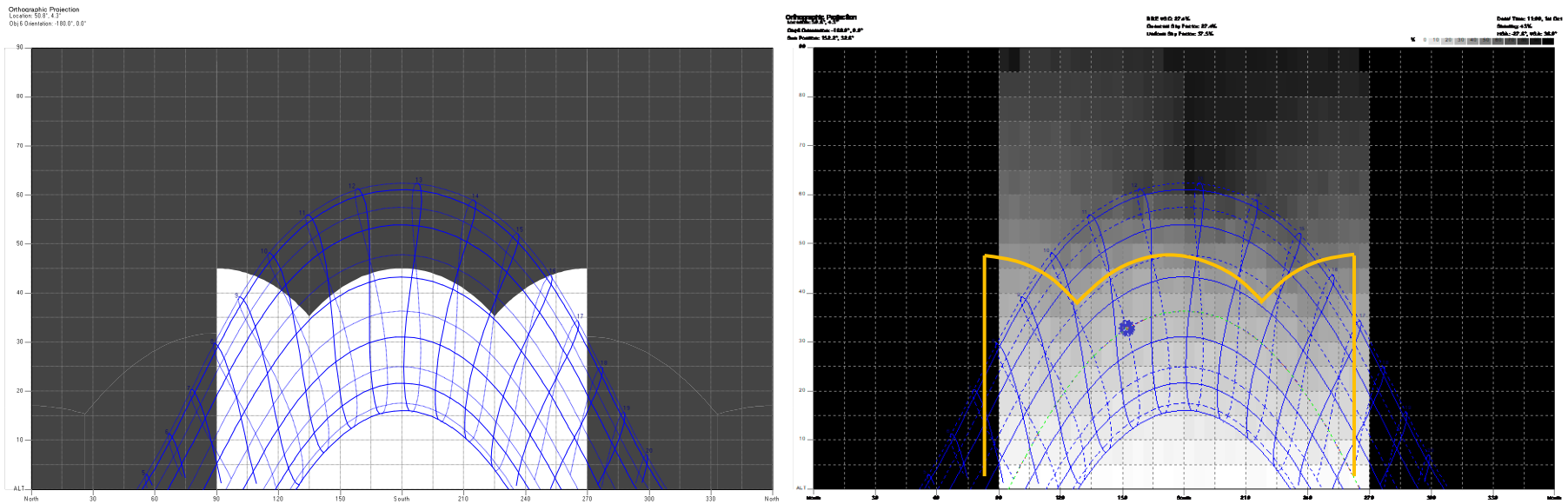

(hoogte venster– breedte venster – diepte luifel – breedte luifel)

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

Twee types grafieken (zuiden)

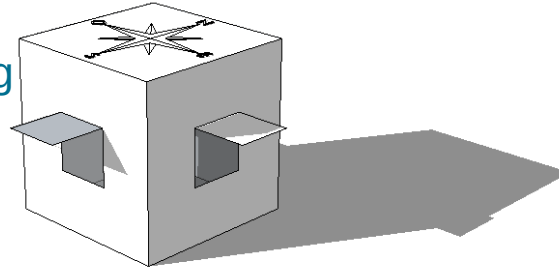

Bron: écorce

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

- ▶ Witte zone: inbreng
- ▶ Zwarte zone: geen inbreng
- ▶ Verticale lijnen: uren
- ▶ Gebogen lijnen: maanden

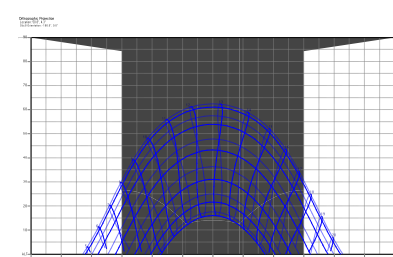
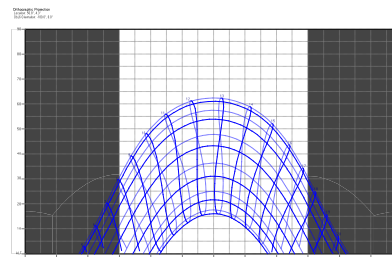
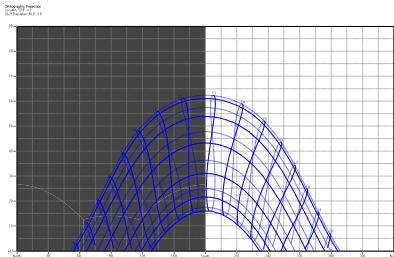

Westen

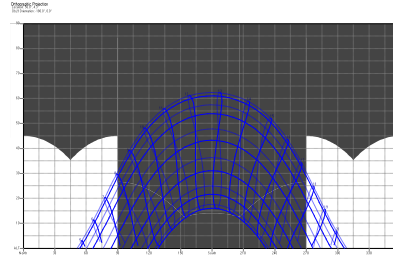
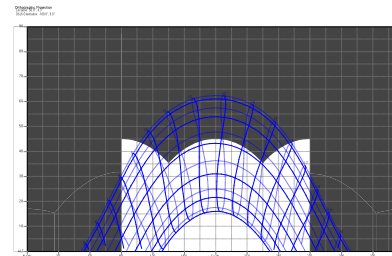
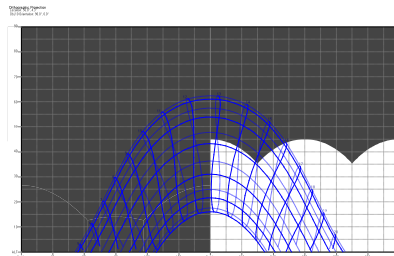
Zuiden

Noorden

MET
ZONNESCHERM

ZONDER
ZONNESCHERM

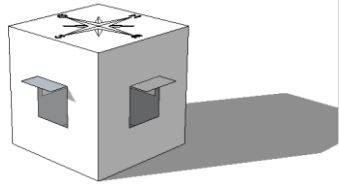

Bron: écorce

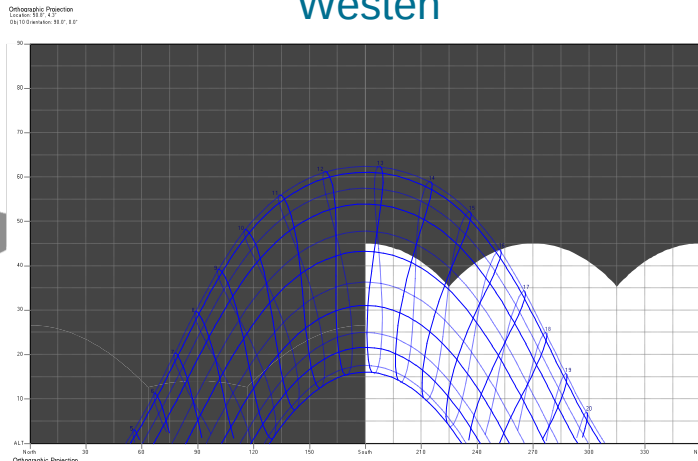

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

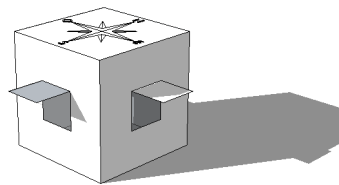
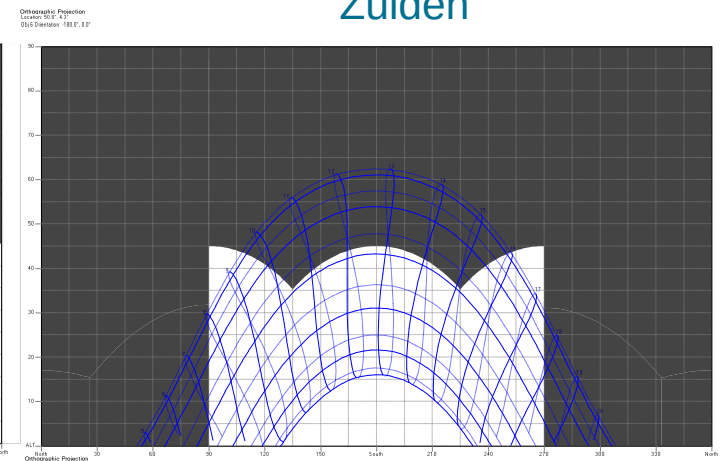
- Invloed van de diepte

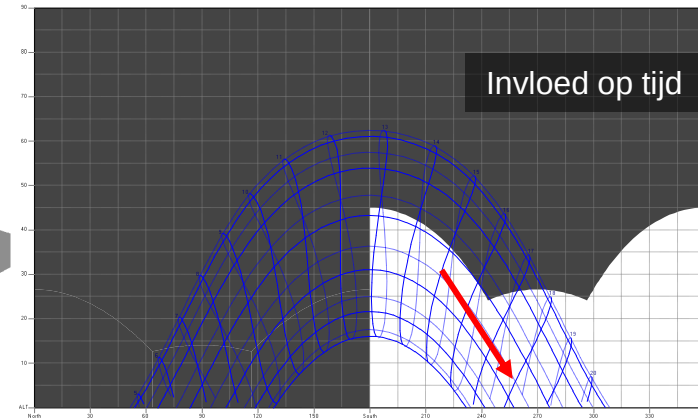
Westen

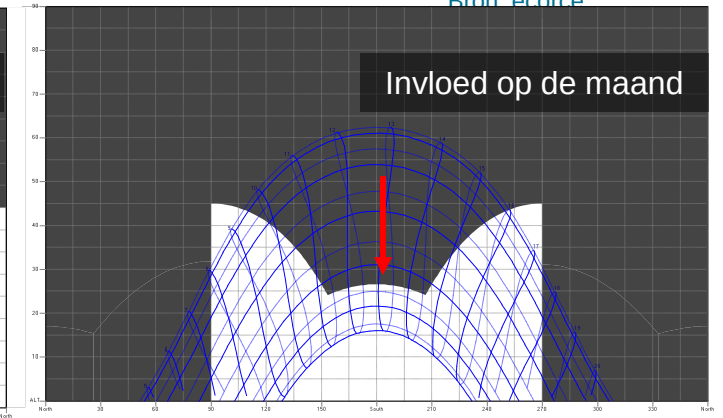
Zuiden

Invloed op tijd

Invloed op de maand

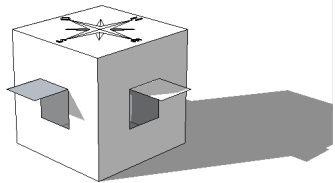
Bron: écorce

Bron: écorce

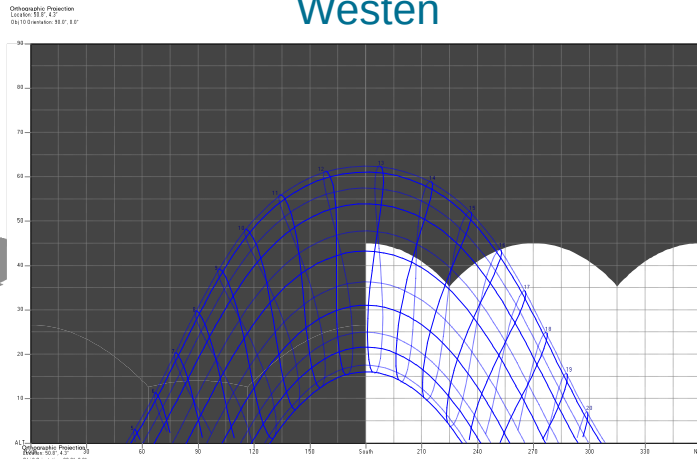

Vaste zonneweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiek

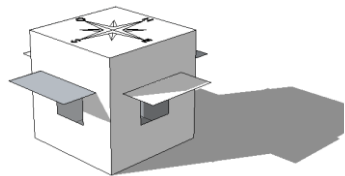
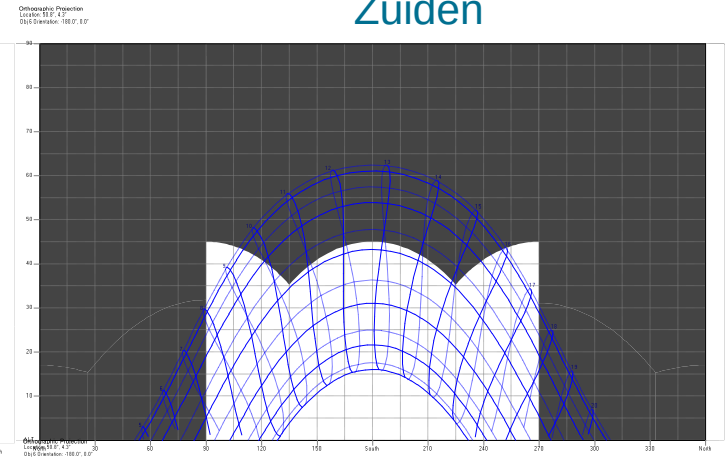
- Invloed van de breedte

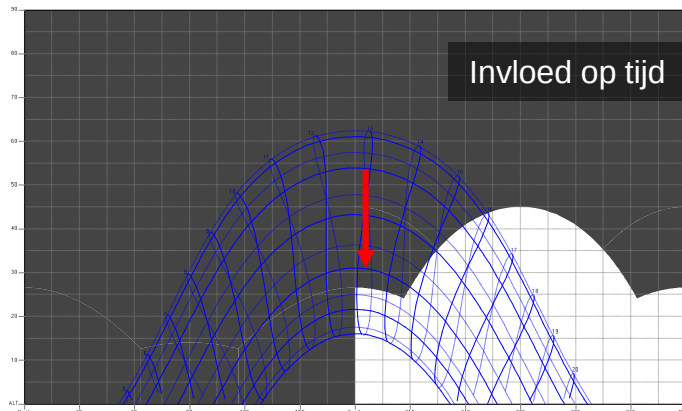
Westen

Zuiden

Invloed op tijd

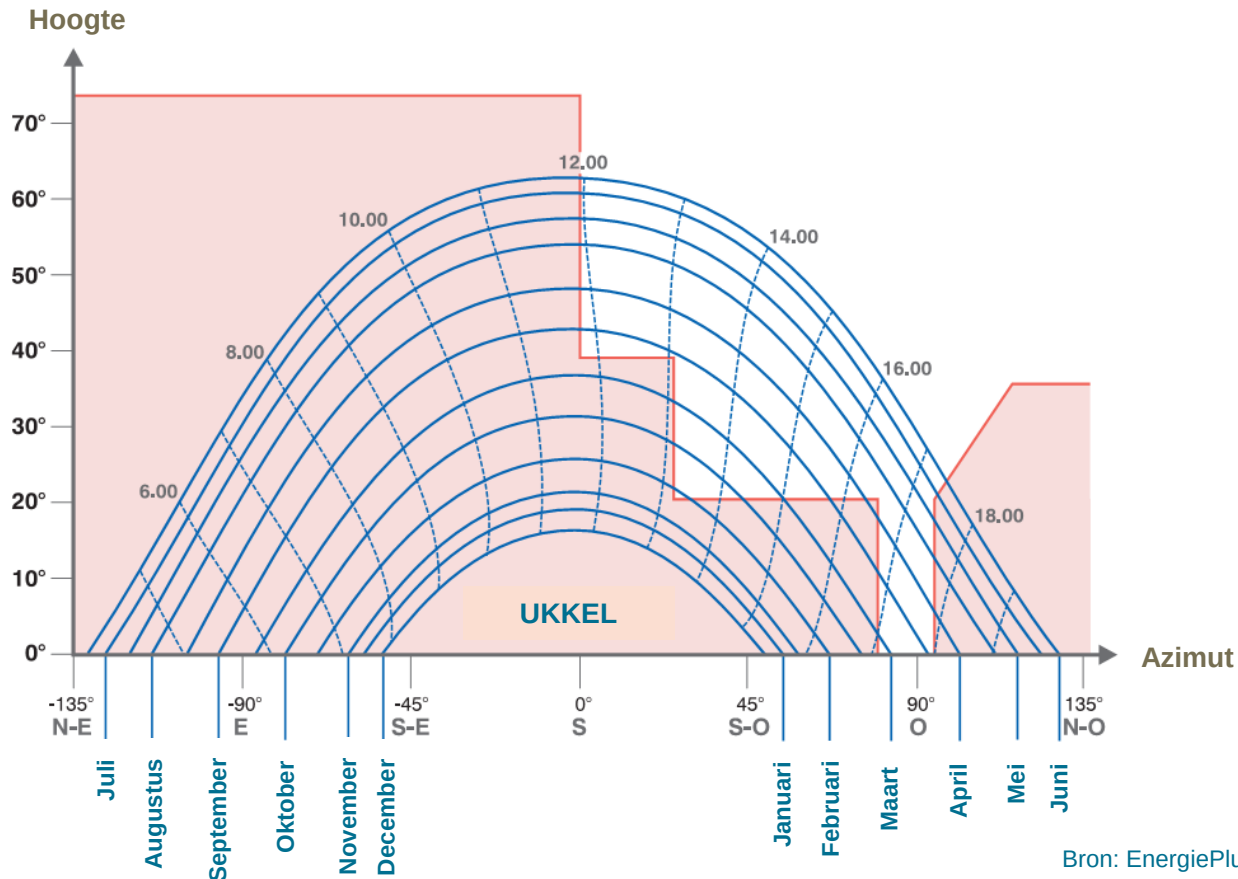

Invloed op de maand

Vaste zonweringen: dimensionering dankzij de zonnegrafiëk

- De beschaduwing door naburige gebouwen mag niet worden vergeten!

Vaste zonneweringen: dimensionering met behulp van susdesign

GENERAL INPUTS

latitude °

window faces

show values

overhang style

OVERHANG DIMENSIONS

overhang depth

overhang spacing

window height

	MORNING												AFTERNOON								
	4:00	5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	1:00	2:00	3:00	4:00	5:00	6:00	7:00	8:00				
Jan					1%	9%	14%	16%	16%	16%	14%	9%	1%					Jan			
Feb					13%	20%	23%	24%	25%	24%	23%	20%	13%					Feb			
Mar				29%	35%	36%	37%	38%	38%	38%	37%	37%	35%	30%				Mar			
Apr				100%	80%	66%	60%	58%	57%	58%	61%	66%	81%	100%				Apr			
May					100%	100%	89%	82%	80%	82%	89%	100%	100%					May			
Jun					100%	100%	100%	99%	96%	99%	100%	100%	100%					Jun			
Jul					100%	100%	100%	92%	89%	92%	100%	100%	100%					Jul			
Aug				100%	100%	82%	72%	68%	67%	68%	72%	82%	100%	100%				Aug			
Sep				62%	51%	48%	46%	46%	45%	46%	46%	47%	50%	61%				Sep			
Oct				8%	21%	26%	28%	29%	30%	29%	28%	26%	21%	8%				Oct			
Nov					5%	12%	16%	18%	19%	18%	16%	12%	5%					Nov			
Dec					7%	11%	14%	14%	14%	11%	7%							Dec			
	4:00	5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	1:00	2:00	3:00	4:00	5:00	6:00	7:00	8:00				
	MORNING									AFTERNOON											

Bron: <https://susdesign.com/>

Mobiele zonnewering: analyse van een technische fiche

108112 grey-sand A / B
Widths: 1600, 1800, 2050, 2500, 2850, 3200 mm

Solar Heat & Light Control Properties

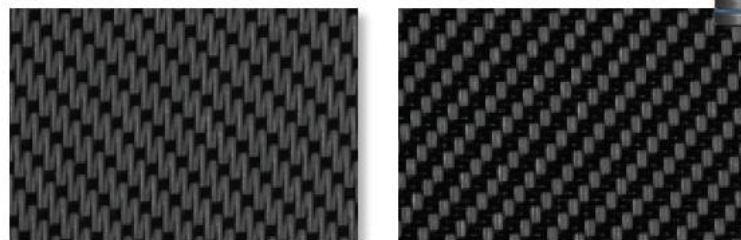
	Ts	Rs	As	Tv	TVdiff	TVdir	Tuv	TVdif-h	Glare control
A	4.4	21.6	74	4.2	1	3.2	3.6	3.3	Class 3
B	4.4	27.2	68.4	4.2	1	3.2	3.6	3.3	Class 3

gtot

	A		B		C		D	
	ext.	int.	ext.	int.	ext.	int.	ext.	int.
A Values	0.2	0.59	0.15	0.59	0.09	0.5	0.08	0.29
A Classes	2	0	2	0	4	1	4	2
B Values	0.18	0.56	0.14	0.56	0.09	0.48	0.08	0.28
B Classes	2	0	3	0	4	1	4	2

Glazing A Clear Single Glazing
Glazing B Clear Double Glazing
Glazing C Double Glazing with Low E Coating
Glazing D Solar Control Double Glazing Low E

108118 grey-black A / B
Widths: 1600, 1800, 2050, 2500, 2850, 3200 mm

Solar Heat & Light Control Properties

	Ts	Rs	As	Tv	TVdiff	TVdir	Tuv	TVdif-h	Glare control
A	3.7	12.7	83.6	3.7	0.4	3.2	3.6	2.7	Class 3
B	3.7	9.6	86.7	3.7	0.4	3.2	3.6	2.7	Class 3

gtot

	A		B		C		D	
	ext.	int.	ext.	int.	ext.	int.	ext.	int.
A Values	0.21	0.64	0.16	0.63	0.1	0.53	0.09	0.3
A Classes	2	0	2	0	3	0	4	2
B Values	0.22	0.66	0.17	0.65	0.1	0.54	0.09	0.3
B Classes	2	0	2	0	3	0	4	2

Bron: Helioscreen

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

INTERNE WINSTEN

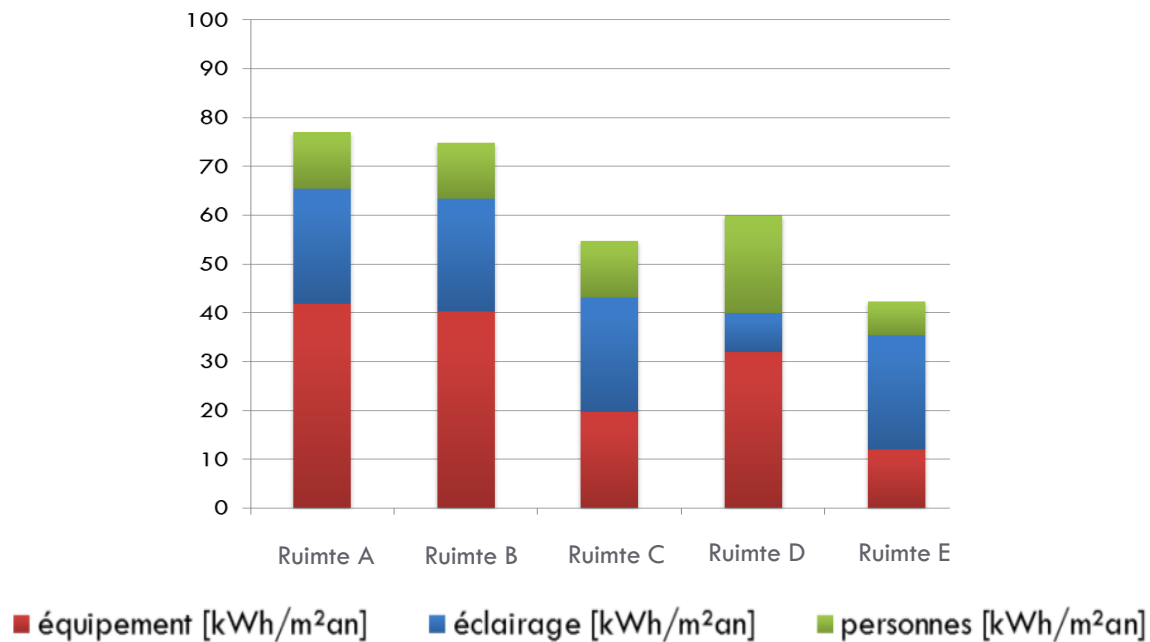
- ▶ **Inleiding**
- ▶ Verlichting
- ▶ Uitrusting
- ▶ Gebruik

De interne winsten zijn afhankelijk van

- ▶ uitrusting
- ▶ verlichting
- ▶ personen

Analyse van interne winsten (kWh/m²j)

Bron: écorce

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

INTERNE WINSTEN

- ▶ Inleiding
- ▶ **Verlichting**
- ▶ Uitrustingen
- ▶ Gebruik

Vermogen <> energie

- ▶ Alle elektrische energie die door de kunstverlichting wordt verbruikt, wordt in de vorm van warmte in de binnenomgeving afgegeven door middel van straling, convection of geleiding.
- ▶ Slechts een fractie van deze hoeveelheid energie wordt omgezet in licht.

Bron: Energie+

Vermogen <> energie

- ▶ Voorbeeld van een landschapskantoor
 - Oppervlakte: $\pm 12 \text{ m}^2/\text{pers.}$
 - Geïnstalleerd vermogen – verlichting: 10 W/m^2
 - ⇒ **Vermogen per post van 120 W**
 - Als de verlichting 8u/d 5d/7 (210d/jaar) brandt
 - ⇒ **Jaarlijks verbruik per post van 25,2 kWh/m².jaar = warmtewinsten**
- ▶ Wat zijn de twee hefboomen voor het verlagen van de warmtewinsten?

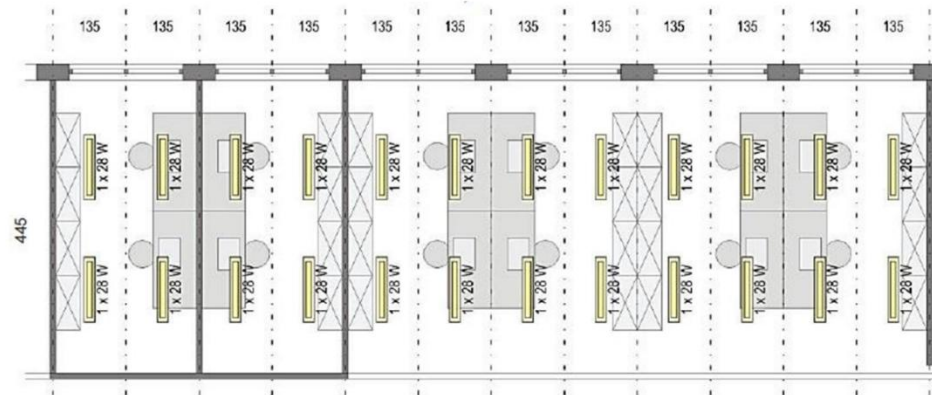
Beperken van het geïnstalleerde vermogen

- ▶ Verminderen van het verlichtingsniveau
 - 500 lux OF 300 lux + lokale back-up?

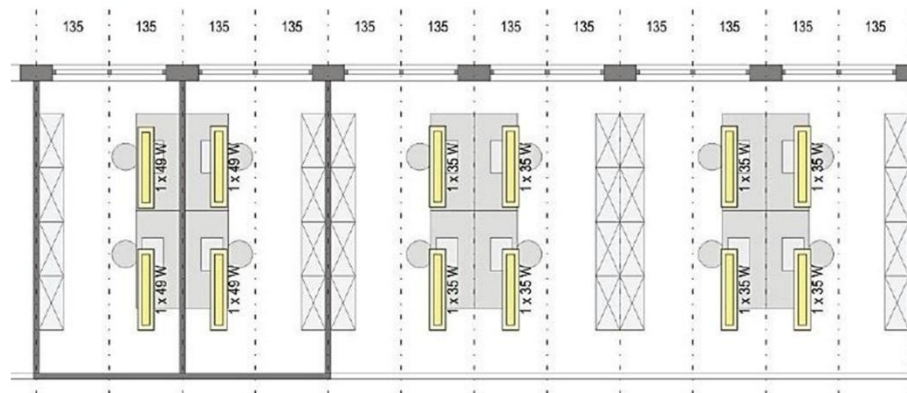

Beperken van het geïnstalleerde vermogen

- Beperken van de te verlichten zone

24 x 1x28 W
→ 9,3 W/m²

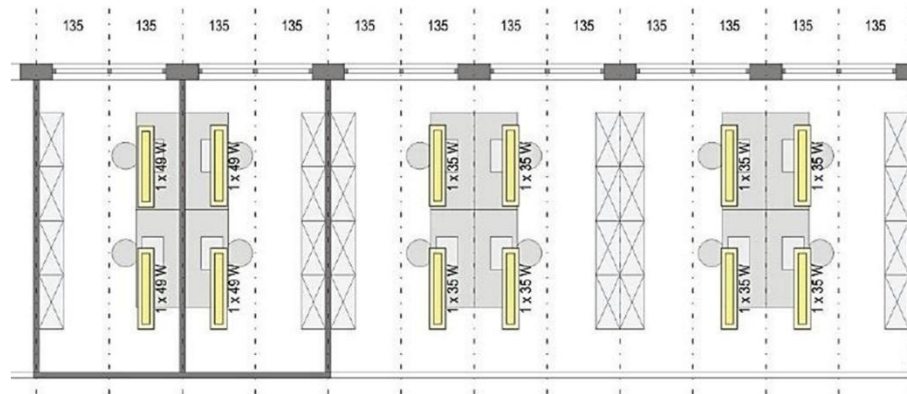
4x 1x49 W
8x 1x35 W
→ 6,6 W/m²

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

Verminderen van de werkingstijd

- Regeling
 - Tijdsprogramma
 - Helderheidssensoren

4x 1x49 W
8x 1x35 W
→ **6,6 W/m²**

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

INTERNE WINSTEN

- ▶ Inleiding
- ▶ Verlichting
- ▶ **Uitrusting**
- ▶ Gebruik

Welke uitrusting?

- ▶ Residentiële gebouwen
 - Elektrische huishoudapparatuur
 - ...
- ▶ Tertiaire / industriële gebouwen
 - Burotica
 - Machines, gereedschappen
 - ...
- ▶ Openbare gebouwen (alle bestemmingen)
 - Hulpapparatuur (circulatiepomp, ventilator, ...)
 - Omvormer (fotovoltaïsche installatie)
 - ...

Enkele ordes van grootte

- ▶ Vermogens

- Laptop: 20 tot 30 W
- Beeldscherm: 10 W
- Menselijk lichaam: +/- 80 W

- ▶ Wat zijn de belangrijke parameters om in acht te nemen?

- Vermogen
- Werkingstijd en de gebruiksperiode

Enkele ordes van grootte

- Wat is het afgegeven vermogen van een omvormer van 3,5 kVA (installatie van ongeveer 5000 Wp) bij maximale productie van de panelen?

SE2200H SE3000H SE3500H SE3680H SE4000H SE5000H SE6000H								
VAN TOEPASSING OP OMVORMERS MET				SEXXXH-XXXXXBXX4				
ARTIKELNUMMER								
UITGANG								
Nominaal AC-vermogen	2200	3000	3500	3680	4000	5000 ⁽¹⁾	6000	VA
Maximaal AC-vermogen	2200	3000	3500	3680	4000	5000 ⁽¹⁾	6000	VA
AC-uitgangsspanning (nominaal)	220/230							Vac
AC-uitgangsspanningsbereik	184 - 264.5							Vac
AC-frequentie (nominaal)	50/60 ± 5							Hz
Maximale continue uitgangsstroom	10	14	16	16	18.5	23	27.5	A
Totale harmonische vervorming (THD)	<3							%
Vermogensfactor	1, instelbaar van -0,9 tot +0,9							
Monitoren van nutsvoorzieningen, beveiligen tegen eilandvorming, configureerbare vermogensfactor, per land configureerbare drempelwaarden	Ja							
INGANG								
Maximaal DC-vermogen	4400	6000	7000	7360	8000	10000 ⁽²⁾	12000	W
Zonder transformator, niet-geaard	Ja							
Maximale DC-spanning	480							Vdc
Nominale DC-spanning	380							Vdc
Maximale DC-stroom	6.5	9	10	10.5	11.5	13.5	16.5	Adc
DC-ompolingsbeveiliging	Ja							
Lekstroom detectie	600kΩ Gevoeligheid per unit							
Maximaal rendement omvormer	99.2							%
EU rendement	98.3	98.8				99		%
Energieverbruik Stand-by	< 2.5							W

Bron: SolarEdge

Overwegingen voor de plaatsing van technische uitrustingen

- Binnen of buiten het beschermde volume?

⇒ **De ontwerper heeft alleen controle over de hulpapparatuur**

Bewustmaking met betrekking tot de keuze voor performante / energiezuinige apparatuur

- ⇒ De keuze voor performante / energiezuinige apparatuur is eerder de verantwoordelijkheid van de gebruiker
- ⇒ De ontwerper heeft weinig controle over deze uitdaging

THERMISCHE BALANS

ZONNEWINSTEN

INTERNE WINSTEN

- ▶ Inleiding
- ▶ Verlichting
- ▶ Uitrusting
- ▶ **Gebruik**

Hoe kan het gebruik oververhitting veroorzaken?

- Energieverbruikende activiteiten

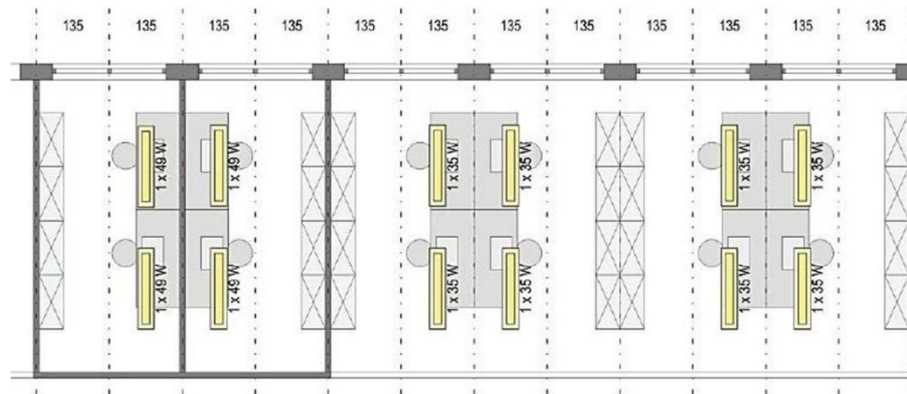
- Gebruiksdichtheid (veel bewoners/gebruikers per m²)

Bespreken van gebruiksscenario's met de bouwheer

- Een goed idee hebben van het toekomstige gebruik en anticiperen
- Indien er een dynamische simulatie wordt uitgevoerd, is de keuze van de hypothesen van cruciaal belang

□

4x 1x49 W
8x 1x35 W
→ 6,6 W/m²

Bron: Gids Duurzame Gebouwen

Bespreken van gebruiksscenario's met de bouwheer

- Toepassingen beschrijven
 - Moet comfort altijd en overal worden bereikt?

- ▶ Er worden in de energiebalans van de gebouwschil twee types warmtewinsten in acht genomen: de **interne winsten** en de **zonnewinsten**. Hun bijdrage is gunstig in de winter en kan ongunstig zijn in de zomer
- ▶ Er bestaan tal van inrichtingen om de zonnepwinsten te beperken, elk met eigen voor- en nadelen
- ▶ De interne winsten moeten in acht genomen worden in de overwegingen met betrekking tot het ontwerp van een project

Gids Duurzame Gebouwen

www.gidsduurzamegebouwen.brussels

- ▶ Dossier I Warmtelasten beperken

Websites

- ▶ <https://susdesign.com/>
- ▶ <https://sourceforge.net/projects/carnaval/>

Naslagwerken

- ▶ Benhalilou Karima, Abdou Saliha, 2010, Evaluation des transferts thermiques à travers la paroi végétalisée, Congrès International sur les Energies Renouvelables et l'Environnement, Sousse (Tunesië)

Opleidingen en seminars

- ▶ Schrijf u in voor de door Leefmilieu Brussel georganiseerde opleidingen <https://leefmilieu.brussels/opleidingenduurzamegebouwen>
En met name in verband met deze presentatie:
 - Verlichting: ontwerp en regeling

Raadpleeg gratis alle documentatie!

Muriel BRANDT

Gedelegeerd bestuurder
écorce sa

 + 32 4 226 91 60

 info@ecorce.be

BEDANKT VOOR UW AANDACHT!

